

PAZANGA VENEROS PLANETOS TYRIMUOSE

BRITŲ DARBININKŲ NELEGALŲS STREIKAI KENKIA KRAŠTO PREKYBAI

Didėja konservatorių viltys laimėti rinkimus

BRIGHTONAS. — Britanijos konservatorių partija pradėjo savo metinį suvažiavimą. Ilgus metus išbuvusi valdžioje, ši partija dabar yra opozicijoje, tačiau nepasitenkinimui krašte didėjant kieta ekonomine darbiečių valdžios politika, opozicijos viltys, kad konservatoriai vėl laimės rinkimus, vis didėja. Neseniai įvykiuose tuščių vietų užpildymui rinkimuose konservatoriai laimėjo keletą senų darbiečių partijos tvirtovių.

Pastaruosiu metu Britanijoje vis didėja nelegalūs darbininkų streikai. Mechanikų unijos pirmininkas viešai pasmerkė savo unijose vykstantį bruzdėjimą. Didžioji darbininkų unijų dalis remia darbiečių partiją, tačiau daug kur unijų vadovybėse yra įsitvirtinę komunistai, kurie vadovybių neklauso ir siekia pakentki krašto vyriausybei nelegaliais streikais.

Daugiausia nuostolių kraštui padarė uosto darbininkų streikai Liverpulį ir Londone. Sakoma, kad dėl nelegalių streikų liko neišvežta britų prekių už 280 milijonus dolerių. Kraštui, kurio prekybos balansas ir taip yra nepalankus, tokie trukdymai padaro daug žalos.

Be mechanikų ir uosto darbininkų, gresia stabybos darbininkų ir televizijos technikų streikai. Dar blogesnę žalą gali padaryti geležinkelių darbininkų streikas, kurį planuoja suvalstybinių britų geležinkelių darbininkų grupės.

Mechanikų unijos vadas lordas Carron savo kalboje pasmerkė nelegalius streikus, kurie siekia sugriauti britų prekybą. Jie esą sabotuoja veiksmai, apgalvoti ir suplanuoti krašto priešų.

Brandtui nepavyko įtikinti prancūzų

PARYŽIUS. — Prancūzijos ir Vakarų Vokietijos pasitarimai, kurie pagal tų kraštų sutartį vyksta periodiškai, praėjo draugiškumo ir susipratimo dvasioje, kaip sako Vokietijos užsienio reikalų ministras Brandtas, tačiau yra aišku, kad Britanijos priėmimo į Bendrąją rinką klausimu abi pusės liko prie savo nuomonės.

Vokietija yra linkusi Britaniją priimti ir, jei vėliau atsiras kokius problemų, jas spręsti kartu visiems rinkos dalyviams. Prancūzija sako, kad Britanija dar nepasirengusi į rinką įstoti. Visoms rinkos valstybėms pirma reikia aptarti sunkumus, juos išspręsti, o tik po to galvoti apie Britanijos priėmimą.

Prancūzija, kaip diplomatiniai sluogsniai praneša, norėjo įtikinti Vakarų Vokietiją, kad ši pagalviau pripažintų naująsias Europos sienas rytuose. Vokietija pareiškusi, kad ji sistematingai ir kantriai bandys gerinti savo santykius su Rytų Europos kraštais, ypač su Lenkija, tačiau dar neatėjęs laikas pripažinti naują Lenkijos sienų.

Baigiantis Willy Brandto ir Couve de Murville pasitarimams, savo 10-ties dienų vizitą Paryžiuje užbaigė sovietų kariuomenės štabo viršininkas maršalas Matvei Zacharovas. Sakoma, kad susitarta, jog sovietų karo laivai galės daryti vizitus Prancūzijos uostuose, o Prancūzijos laivai — sovietų uostuose.

IS VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Buvęs prezidentas Eisenhoweris vėl paguldintas ligoninėn su šlapimo pūslės sutrikimu.

FRANKFURTAS. — Vakarų Vokietijoje uždrausta platinti knyga pasirodė Rytų Vokietijos paviljone Tarptautinėje knygų parodoje. Vienas teisėjas, atvykęs su policija į parodą, konfiskavo uždraustas knygas. Vienoje knygoje komunistai išvadina dabartinį V. Vokietijos prezidentą Luebke "nacių agentu", kuris prižiūrėdavęs mirties stovyklų statybą.

SAIGONAS. — Į Pietų Vietnamą atvyko 46 Australijos laivyno lakūnai, kurie paskirti į vieną Amerikos helikopterų kuopą.

READING. — Anglijoje prasidėjo negro Michael X teismas. Jis kaltinamas pagal neseniai paskelbtą įstatymą nesantaikos tarp rasų kurstyti. Tas įstatymas buvo daugiau skirtas baltiesiems, tačiau dabar kaltinamas negras, skatinęs kitus negrus neklausyti įstatymų, terorizuoti, mušti, spardyti baltuosius.

EDWARDAS. — Aviacijos majoras William Knight, kuris turi pasaulinį lakūno greičio rekordą užvakar pakilo su X-15 lėktuvu į 52 mylių aukštį. Tai jam suteikia astronauto titulą.

Geras derlius, bet trūksta proteino

WASHINGTONAS. — Amerikoje lankosi buvęs Indijos maitinimo ministras Subramanian. Jis vienoje kalboje pasidžiaugė, kad Indijoje šių metų derlius yra labai geras, jis sieks apie 100 milijonų tonų. Jei taip toliau eisi, tai apie 1971 metus Indija pati prisilaikys pakankamai maisto. Buvęs ministras kelis kartus savo kalbje pabrėžė tą pagelbą, kurią Indijai davė Amerika. Be jos, jo tevyne būtų ištikusi didelė katastrofa. Ateinančios Indijos kartos prisimins su dėkingumu Amerikos ištiestą pagelbos ranką, — kalbėjo ministras.

Subramanian nurodė, kad nors Indijoje masinio bado grėsmė praėjo, tačiau liko daug kur nepakankamas maitinimasis, kurį jis pavadino "proteino badu". Jo didžiausias pavojus yra tas, kad jis daugiausia pakenkia vaikams. Vaikai, negavę savo kūdikystėje pakankamai proteino, atėina į mokyklas sužalotais smegenimis. Joks mokymas jiems nieko nepadeda, nes jie negali atsiminti, negali sukaupti savo dėmesio. Tuo būdu ir milijonai pinigų, kuriuos Indija išleidžia mokykloms statyti, netenka prasmės, nes jos tų išbadėjusių ir sužalotų vaikų nieko negali išmokyti.

Grupė pacifistų Oaklando, Cal., miestelyje sukrito ant žemės, kad naujokai negalėtų įžengti į naujokams šaukti centre. Policija išakė sugulsiems keltis ir neardyti tvarkos. Jie buvo prikelti ir nuvežti į policijos nuovada. Jiems teks aiškintis teisme už tvarkos ardymą.

VENGRŲ KARDINOLAS MINDSZENTY PASIRYŽO PALIKTI JAV AMBASADĄ

BUDAPEŠTAS. — Vengrijos kardinolas Mindszenty vėl sukėlė didelį triukšmą, kai jis pareiškė, kad šią savaitę jis apleisias Amerikos ambasada, kurioje jis gyvena jau nuo 1956 metų lapkričio 4 dienos, kada rusų tankai atėjo į Budapeštą sutriuškinti vengrų sukilimo. Šią žinią sužinojęs ir Budapeštą atskubėjo Austrijos kardinolas Koenigas, Vienos arkivyskupas. Jis šiuo metu dalyvauja vyskupų sinode Romoje. Abu kardinolai ilgą laiką kalbėjosi Amerikos ambasadoje.

Korespondentai praneša, kad kardinolas Mindszenty iš Amerikos ambasados noris išvažiuoti prieš atvykstant naujam ambasadoriui Martinui Hillenbrandui. Amerikos ambasada Budapešte nebuvo ambasada pilna to žodžio prasme. Anksčiau būdavo įgaliotas ministras. Prieš metus Amerika su Vengrija susitarė pakelti pasiuntinybes į pilnas ambasadas. Tas susitarimas ir paskatinęs kardinolą apeisti Amerikos politinį prieglobstį. Naujas ambasadorius atvyksta penktadienį, o kardinolas žadėjo išvykti ketvirtadienį.

Dar nežinia, ką darytų Vengrijos valdžia, jei kardinolas pasirodytų gatvėje. Jis yra teismo nubaustas už akių kalėti iki gyti, tai apie 1971 metus Indija pati prisilaikys pakankamai maisto. Buvęs ministras kelis kartus savo kalbje pabrėžė tą pagelbą, kurią Indijai davė Amerika. Be jos, jo tevyne būtų ištikusi didelė katastrofa. Ateinančios Indijos kartos prisimins su dėkingumu Amerikos ištiestą pagelbos ranką, — kalbėjo ministras.

Subramanian nurodė, kad nors Indijoje masinio bado grėsmė praėjo, tačiau liko daug kur nepakankamas maitinimasis, kurį jis pavadino "proteino badu". Jo didžiausias pavojus yra tas, kad jis daugiausia pakenkia vaikams. Vaikai, negavę savo kūdikystėje pakankamai proteino, atėina į mokyklas sužalotais smegenimis. Joks mokymas jiems nieko nepadeda, nes jie negali atsiminti, negali sukaupti savo dėmesio. Tuo būdu ir milijonai pinigų, kuriuos Indija išleidžia mokykloms statyti, netenka prasmės, nes jos tų išbadėjusių ir sužalotų vaikų nieko negali išmokyti.

Čekai susirūpino religijos gyvumu

NEW YORKAS. — NYT paskelbė slaptą Čekoslovakijos komunistų partijos dokumentą, kuriame visoms partijoms sakoma įsakoma sustiprinti Čekoslovakijoje priešreliginę propagandą, ypač mokyklose ir jaunimo organizacijose.

Dokumente, kurį laikraštis gavo iš slaptų šaltinių Čekoslovakijoje, sakoma, kad derybos tarp Čekoslovakijos ir Vatikano nutrukusios, nes Vatikanas siekęs vienašališkų privilegijų. Partijos vadovybė sako, kad tų derybų nebus stengiamasi atnaujinti. Katalikų bažnyčia bandanti patraukti žmonių palankumą ne tik per savo kunigus, bet ir per įvairius profesionalus, inteliģentus, o kartais net ir per partijos pareigūnus.

Partijos dokumente nurodoma, kad Čekoslovakijoje per praėjusius metus netikėtai pakilo bažnytinių krikštynų, vedybų ir laidotuvių skaičius. Padidėjo ir bažnyčios pamokų vaikams skaičius. Dėl to, esą reikia sustiprinti ateistinę propagandą ir agitaciją.

P. Amerikos kraštai gaus naujų lėktuvų

WASHINGTONAS. — Valstybės departamentas paskelbė, kad Amerika planuoja parduoti Pietų Amerikos valstybėms naujųjų lėktuvų — Northrop F-5. Tai vidutinio dydžio kovos lėktuvai — naikintuvai, kurie jau parduodami penkiolikai pasaulio valstybių. Palyginus su kitais tos rūšies lėktuvais, jie yra nebrangūs, leidžia greitai užgarsi ir, Amerikos specialistų nuomone, turėtų patenkinti Pietų Amerikos valstybių karinius reikalavimus.

Valstybės departamentas neslepia, kad šis nutarimas padarytas po to, kai Peru ir Brazilija užsakė ginklų Prancūzijoje.

Spėjama, kad šie lėktuvai bus perkami ne Amerikos karinės paramos Pietų Amerikai ribose, bet paprastais komerciniais pagrindais. JAV kongresas vargiai patvirtintų tokią paramą. Kongreso nuomone, valstybės, kurios siekia pakelti su Amerikos pagelba savo gyvenimo lygį, neturėtų eikvoti lėšų moderniems ginklams.

John C. Patler, buvęs Amerikos nacių vado George Rockwell dešinioji ranka, prisiekusiųjų teismo apkaltintas žmogudyste. Jis turės aiškintis teismui, kodėl jis nuovė nacių partijos vadą Rockwell.

SOVIETAI NUTŪPDĖ ANT VENEROS SAVO INSTRUMENTŲ PILNĄ KAPSULĘ

Amerikos "Mariner 5" praskrenda šiandien

MASKVA. — Sovietų erdvėlaivis "Venus 4", praskrisdamas pro Veneros planetą iššovė nedidelę, specialią kapsulę, kuri su instrumentais nusileido ant planetos. Apie šį įvykį pirmiausia pranešė Britanijos observatorija. Ji sekė, rusų prašoma, erdvėlaivio signalus ir ji pirma sugavo atskiros kapsulės signalus. Vėliau apie šį laimėjimą pranešė ir Maskvos radijas. Šiandien pro tą pačią Venerą praskrenda ir Amerikos erdvėlaivis "Mariner 5". Jo uždavinys iš 2,500 mylių atstumo, radijo bangomis patyrinti, koks yra Veneros atmosferos tirštumas, temperatūra ir magnetinis laukas.

Britanijos observatorijos direktorius Lovell pareiškė, kad tai esąs svarbus momentas. Sovietų mokslininkai norėjo pasiekti šio laimėjimo savo revoliucijos 50 metų sukakčiai pagerbti.

Sovietų erdvėlaivis buvo 2,437 svarų. Jau ankstyvesnis jų erdvėlaivis vežėsi į kamuolį panašų įrankių ir radijo siųstuvų įrengimą, kurį tikėjosi numentį ant Veneros. Tuo metu bandymas nepavyko. Kovo mėnesį, 1966 metais Venus 3 susidaužė į Venerą. Iš penkių ankstyvesnių Amerikos ir sovietų bandymų pavyko tik Amerikos "Mariner 2", kuris praskrido pro planetą 1962 metais ir atsiuntė žinių apie planetos temperatūrą ir dabartinis sovietų bandymas.

Nei "Venus 3" nei "Mariner 5" neturi televizijos ar foto kameros. Pati planeta, kaip jau žinoma, yra labai tirstais debesimis apgaubta. Jos nufilmuoti, greičiausia, nepavyktų. Kadangi karštis ant planetos siekia 800 F. laipsnių, tai ir nusileidusi ant jos kapsulė ilgai signalų siųsti negalės. Manoma, kad rusų kapsulė atsikyris nuo erdvėlaivio su parasiutu pamažu leisosi ant planetos ir tuo leidimosi metu siuntė žemėn savo signalus. Vėliau ji turėjo išstipri nepaprastame karštyje.

Amerikos "Mariner 5" tėra 540 svarų. Šis erdvėlaivis turi praskristi pro Venerą 2,500 mylių atstumu šiandien, apie 12:34 Rytiniu laiku.

Sovietų ir amerikiečių erdvėlaiviai skrido į Venerą beveik kartu, nes juos kartu išovė prieš keturius mėnesius. Tai įvyko tyčia, nes tuo metu žemės ir Veneros pozicijos orbitoje apie saulę buvo palankiausios. Tik tarpais atsitinka, kad Venera pralenkia žemę. Jos orbita apie saulę yra mažesnė, negu žemės. Mokslininkai palygina planetų padėtį ir raketų šovimą į dviejų lėktuvų skridimą. Vienas — Žemė skrenda pamažu ir aukštai, kitas — Venera skrenda greičiau ir žemiau. Kada tas greitis lėktuvus lenkia lėtaji, yra geriausias laikas išauti raketą, norint pataikyti į greitąjį. Žinoma, raketą reikia paleisti į priekį ir žemyn. Kada greitis lėktuvus pralenkia ir paskrenda gerokai į priekį, jis susitinka išsautąją raketą.

Mokslininkų žiniomis, sovietai jau anksčiau yra bandę šauti raketą į Venerą. Trijų bandymų jie visi nepranešė, nes jie nepavyko.

Amerikos exobiologai ir astronomai Carl Sagan ir Harold Morowitz paskelbė "Nature" žurnale straipsnį, kuriame jie įrodinėja, kad Veneroje pačioje gali gyvybės ir nebūti, tačiau gyvūnūnai gali būti, lyg balonai ar burbulai planetą supančioje atmosferoje. Pati planeta yra perkaršta, tačiau jos debesyse yra

Bandys užblokuoti Pentagono rūmus

WASHINGTONAS. — Vienos prieš karą Vietname kovojančios organizacijos pirmininkas sušaukė spaudos konferenciją, kurioje nupasakojo savo planus. Ši organizacija — "Nacionalinis Mobilizacijos Komitetas užbaigti Vietnamo karui" ruošia Washingtone demonstracijas, protestų susirinkimus ir "budėjimą" prie Pentagono rūmų.

Įdomu, kad rengėjai tariasi su valdžios įstaigomis, kur ir kiek ilgai galima bus demonstruoti. Rengėjai siekia taip užblokuoti įėjimą į Pentagoną, kad ten sustotų visas darbas. Demonstracijos numatomos ateinantį šeštadienį. Vyriausybė sutiko, kad demonstrantai būtų ant nemažos žolės riekampio prieš Pentagono rūmus. Bus leidžiama pūsinaudoti ir automobilių pastatymo vieta. Rengėjai norėjo demonstruoti per visą dieną ir naktį, tačiau vyriausybė reikalauja, kad tarp 8 val. vakaro ir 8 val. ryto demonstracijų nebūtų.

Rengėjų pirmininkas Dave Dellinger apailastavo, kad vyriausybė stato protesto rengėjams tokias sunkias sąlygas. Jis pažadėjo valdžios įstaigoms laipti iš nustatytų vietos ir laiko reikalavimų, tačiau neabejojo, kad atširas demonstrantų tarpe ir tokių, kurie nesilaikys taisyklių ir peržengs ribas.

Įdomu, kas atsitiktų jei Dellingerio grupė pademonstruotų prie Kremliaus?

Nobelio premijos

STOCKHOLMAS. — Nobelio premijos už mediciną pasiekus laimėjimus 1967 metais paskirta trims: Švedijos Ragnar Granit ir Faldan Fejfer Hartline ir George Wald — amerikiečiams. Dr. Hartline gyvena Bostone, o dr. Wald dirba Harvardo universitete.

Premijos paskirtos karališkojo Karolinos Instituto medicinos fakulteto. Visi trys daktarai pasižymėjo tyrinėjami cheminius ir fiziologinius akies savumus. Visi trys pasidalins 62,000 dol.

SAIGONAS. — Komunistų pulkas iš pasaly puolė dvi amerikiečių 1-mos pėstininkų diviziono kuopas, Kauntynės truko visą dieną. Žuvo 58 amerikiečiai ir 103 komunistai. Užmuštų tarppe buvo Amerikos pulkininkas ir majoras. Žuvo ir keli leitenantai.

reikalingų cheminių medžiagų ir dujų, kuriose gyvybė galėtų būti. Reikia manyti, kad visi tie klausimai apie Venerą ir jos gyvybę išsispres netolimoje ateityje.

ALFONSAS NAKAS

DETROITO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJE LIETUVIŲ NAMAI ATŠVENTĖ PENKMETĮ

Pereitę savaitę čia daviau ilgesnį reportažą apie Detroito Lietuvių namus apskritai. Dabar prasiursiu apie sukaktojo pokylį, kuris įvyko spalio 14 d.

Ji daugiau kaip tris šimtus valsiams susėdusių svečių, su 40 minučių pavėlavimu, pirmas prabilo Jonas Kriščiūnas, programos vedėjas. Jis pasiūlė labai originalią pradžią: sustoti ir padainuoti "Lietuva brangi" (Maironio) pirmąjį posmelį. Paskui 15 minučių kalbėjo apie L. namų penkerių metų kelią, įvardydamas eilę nusipelnusių asmenų tiek valdybose dirbusių, tiek ir didesnes sumas aukojusių. Kadangi publika nebuvo paprašyta po kiekvieno pavardės paskelbimo atskirai neploti, o dargi vietomis kalbėjo balsas buvo paskatinančiai pakeliamas, tai visas penkiolika minučių plaukšėjo ir plaukšėjo. Manau, kad negausiems smetikalbiamis tai labai keistai atrodė. Šitaip plaukšėjimu išblaškomas, J. Kriščiūnas kai kurias pavardes kartojė po du ir daugiau kartų.

Antruoju kalbėtoju atėjo D.L.ND-jos v-bos pirmininkas Jonas Gaizūtis. Jo padėkos visiems L. namų rėmėjams, talkininkams, geradariams užtruko tik 10 minučių. Jis pakartojė eilę jau pirmojo kalbėtojo skelbtų pavardžių, kurias vėl du-tris kartus suminėdamas. Sunku buvo jį blokuoti visus įvardytuosius surinkti. Bet tris pavardes tai gerai išdėmė: po 500 dol. namams yra aukoję senosios kartos atstovas Simonas Lūšis ir naujasis atėvis Stasys Račiūkaitis; gį namus įsigyjant ir visus penkerius metus juos ydant, remontuojant bei puošiant, daugiausia yra pasidaravęs Jonas Atkočaitis. Šiems trims, o ypač J. Atkočaitiui, publika pasmarkintai plojo po kelius kartus. Na, čia tai ir buvo verta!

Toliau iš eiles kalbėjo Dariaus Girėno klubo v-bos pirm. Albinas Blūdžius. LB Detroito apyl. v-bos pirm. Jonas Urbonas, SLA 352 kp. v-bos pirm. Antanas Sukauskas. Jie visi trys užtruko vos 5 minutes. Po labai trumpo kun. V. Stanevičiaus maldos, buvo duotas ženklas pradėti vakariene. Beje, to ženklo daugelis nesulaukė... Kai tik sudainavo "Lietuva brangi", tai dalis publikos tuoj ir kibo į žuvį, silkes bei kumpius. Sakučių ir peilių skambesys vienu metu buvo toks erziantis, kad J. Gaizūtis, savo žodį pradėdamas, paprasė susilaikyti, pakentėti. Nežinau, ar čia publika kaltinti, ar ne? Matomai, visi dar gyvai atsiminę mokytojų pagerbimo pietus ir netikėjo, kad šiame baliuje vos pusvalandį kalbos teuz-truks...

Meninės programoj "Galinos Gobienės vaikai", taigi, "Šilainė" sušoko tris tautinius: "Pasitupoklė", "Blezinginį Jonkelį" ir "Landytinį". Juos akordeonu palėdėjo ar ne dešimčiamečiai Rimas Kaspūtis. O vėliau, šokių metu, nuolat ir nuolat prie mikrofono atėdavo Vanda Panavaitė-Stankuvienė, kurios saldas, ilgesingas balsas paskatino stipriau plakti daugelio širdis. Jos pirmąjį valsa "Žibuokles" niūniavau po vidurnakčio ir namo važiuodamas... Beje, pranešinėtojas pastaba. Dainininkė, kaip minėjau, yra plačiai žinoma ponia Stankuvienė. Iš bėdos galima sakyti Stankienė, tik jokių būdu ne Stankus. Nesvarbu, kad ant plokštelių jos pavardė amerikietiška rašoma. Čia gi buvome visi lietuviai.

Neolituanų orkestras kaip orkestras. Groja jie gerai, tik ilgokas pertraukas tarp šokių daro. Bet, gerbiamieji Lietuvių namų valdytojai, publika labiau nori Vytauto Petrausko "Atžalyno", negu importo iš kitų miestų, nes "Atžalyno" dabar jau joki importai nebesumuša. Reikia

manyti, kad ši klaida ateity nebūbus kartojama.

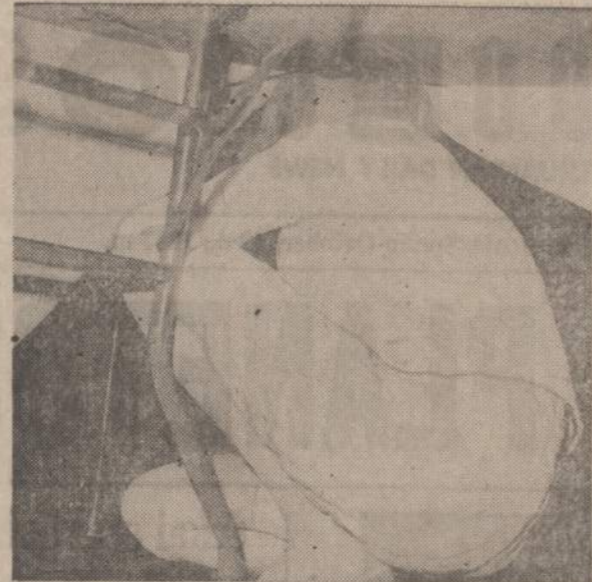
Baliaus metu buvo platinamas sukaktojo leidinys. Tai 30-ties puslapių 12x9 inčų sąsiuvinys, gražiais viršeliais, gerai iliustruotas viduje, talpinas minimo vakaro programą, porą puslapių teksto, alfabetinį aukotojų sąrašą ir apie 110 sveikinimų (kurių mažda dalis — komerciniai). Redakcinė kolegija — J. Gaizūtis, V. Perminas ir Ed. Vasiliaskas. Viršelis ir nuotraukų montažai — Ed. Vasiliasko. Skelbimus sutelkė J. Atkočaitis ir J. Dalinis. Tik didžiausia klaida padaryta jo platinime. Leidinys buvo sukrautas ant stalo prie durų ir už jį buvo imama po dolerį. Žinau iš praktikos, kad visokia propaganda, jei už ją imamas doleris, įmanoma pakenčiamai išplatinti tik labai agresyviems siulytojams, kiekvieną žmogų kalbinant tiesiog prievartaujant. Šiandien, su niekuo dar nesikalbėjęs, drįstu spėti, jog vargiai šimtas egzempliorių jo tebuvo išleista, nes, mačiau, tik retas leidamas tenusipirko ir retas, J. Gaizūčiui paskatinus, kėlėsi nuo stalų pasiimti. O juk tai puiki Lietuvių namų reklama, tikra propaganda, kuri turėjo būti su kiekvienu bilietu kiekvienam tiekiamu duodama. O kas paprasė dviejų ar trijų kitiems, nedalyvavusiems parnešti, tai reikėjo ir tiems duoti.

Nežiūrint čia duotų kritiškų pastabų, Lietuvių namų penkmečio balius buvo šventiškas, puikus ir rengėjai pagrįstai galės didžiulis jo vaisiais. Dabar ir didžiausi skeptikai pripažins, kad Lietuvių namai yra pats svarbiausias Detroito lietuvių kultūrinis bei pramoginis centras, be kurio tiesiog nebegalėtume jau išsiversti.

Dagio, Pautieniaus, Smalinskienės paroda

Lapkričio 12-19 dienomis Lietuvių namuose bus trijų dailininkų darbų paroda. Juozas Pautienius ir detroitiskė Stasė Smalinskienė išstatys savo tapybos kūrinius. Jie bendras parodas čia yra ruošę praeyti. Kiek paveikslų bus rodoma — tuo tarpu dar nežinau.

Tikra ir labai maloni naujiena čia yra torontiskis skulptor-

Kino artistė Marlene Dietrich niekad nemėgo nekviestu fotografu. Praeitį savaitį ji vėl pradėjo vaidinti New Yorko Broadway teatre. Fotografai neduoda jai ramybės. Atvykus neprašytiems fotografams į kavinę, garsioji artistė palindo po stalu. Bet kitas fotografas ja ir ten nufotografavo.

GEOGRAPHICAL MAGAZINE STRAIPSNIS IS VILNIAUS

Londono mėnesinis "The Geographical Magazine" rugpiučio mėnesio laidoje įsidėjo savo bendradarbio John Massey Stewart net 7 puslapių ilgumo gausiai iliustruotą straipsnį su Baltijos kraštų žemėlapiu ir Vilniaus miesto schematinu planu. Straipsnis pavadintas

"Gyvenimas Baltiškaj sostinėj"

Autorius pastebi, kad Vilnius yra savaimingas ir neatrodo ir nesijaučia rusišku miestu. Patys rusai Lietuvą vadina "naša zaurius Dagys. Jis eksponuojas 10 (dešimt) skulptūrų. Detroito jis pasirodys pirmąjį kartą. Ir kaip tik tuoj po to, kai buvo išleista puiki jo kūrinių monografija (spalio 7 d. Naujienose M. šileikio aptarta). Dagio publika nekantriai laukia.

Parodą globoja Alias (inžinierius) Detroito skyrius. Jos atidarymas lapkričio 12 d. bus vidudienį.

Platina M. Jankaus monografija

Šį pavasarį pasirodė Prano Alšeno parašyta, Juozo Bačiūno išleista 394 puslapių knyga "Martynas Jankus". Detroito ją platinti yra apsiėmęs žurn. Vladas Mingėla. Norintieji šią mažosios Lietuvos patriarcho monografiją įsigyti, prašomi raštu ar telefonu pas V. Mingėlą kreiptis. Jo adresas: 33548 Clifton Dr., Warren, Mich., 48092, tel. 268-2941.

Balfo žinios

Vargšas Balfo Centrai

Balfo Centras niekada "nesilinksmino ant stogo", o vis kunuliavo lietuviškų emigracinių vargų dugne. Įvairiems lietuvių fondams, statyboms ir vėjams užplūdus Amerikos lietuvių, Balfas jaučia aruodo tuštėjimą. Praeiti 1966-67 metai užbaigtį su 5,000 dol. trūkumu, o vasaros (liepos, rugpiučio, rugsėjo) mėnesiai dar nuskriaudė Balfo išdą visais 6,000 dol. Mat, per paskutinius tris mėnesius gauta 11,852 dol., o išleista 17,766.

Kur Balfas deda surinktus pinigus?

Ogi išleidžia tiesioginei lietuvių šalpai. Per tris vasaros mėnesius Balfas siuntiniais sušelpė 77, daugiausia Sibiro lietuvių, šeimas. Už siuntinius sumokėta gryniais doleriais 6,942.

Pasiūsta 103 lietuvių šeimoms Lenkijoje drabužių ir vaistų. Vien paštu už tuos siuntinius sumokėta 987 dol., o jų vertė siekė 4,650 dol.

Vokietijon ir į kitas kraštus pasiūsta vien pinigais 6,155 dol. Visa nelaimė, kad vasarą, kai Balfo rėmėjai ir aukų rinkėjai atostogauja, lietuvių vargelis niekad neima atostogų.

11,000 studentų ir dėsto 600 dėstytojų. Studentų tarpe esą daugiau merginų nei vyrų. Beveik visos paskaitos skaitomos lietuviškai, bet, kadangi daugumas studentų gerai moka rusų kalbą, kartais paskaitoms skaityti kviečiami ir rusai specialistai. Universtiteto biblioteka turinti 2.5 mil. tomų, tame skaičiuje ir retų bei vertingų senienų, lietuviai daug skaita, ir Vilniuje proporcingai esą daugiau knygynų kaip Londone.

Įdomi vis dėlto yra ši auto-rius pastraipa aprašomame straipsnyje:

"Vienas lietuvis savo 2,300,000 žemiečių apibūdino kaip "ambiingus, sunkiai dirbančius, sąžiningus, patikimus, su stipriu nacionalizmo pojūčiu, bet ne labai lakios vaizduotės ir neturintys didelio humoro jausmo; jie yra santūrūs ir korektiški, bet draugiški ir mėgsta išgerti". Jis (tas nežinomas lietuvis) tęsė: "Mes labai aukštai vertiname švietimą, ir tėvai visuomet stengiasi savo vaikus išmoksinti iki jų gabumų ribos".

Europos Lietuvis

Pamažu, bet juda Balfo skyriai

Pagal jau nusistovėjusią tradiciją Balfo aukos telkiamos rudenį. Vajus jau pradėjo visa eilė skyrių: Bostonas su vakariene, Brocktonas — pobūviu, Baltimorė — filmų popiete ir pan. Visai rimtai vajaus darbams pasirengė Detroitas, Chicago, Clevelandas. New Yorko ba fininkai jau kelis kartus posėdžiavo vajaus reikalais.

Daugelis lietuvių, atskirai ir tolokai nuo lietuvių kolonijų gyvenančių, prašomi savo aukas pasiūsti tiesiai į Balfo Centra,

105 Grand Street, Brooklyn, N. Y. 11211. K. L. J.

WINNIPEG, MAN.

Šiomis dienomis staiga susirgo buvęs Lietuvos kariuomenės savanoris-kūrėjas ir ilgameitis Naujiųjų skaitytojas Albertas Nolius. Savaitei laiko buvo patalpintas į Misericordia General Hospital mažai operacijai. 8. m. spalio 8 d. jau grįžo į namus ir gerai jaučiasi.

REMKITE TUOS RIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIEŅOSE"

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.

Marquette Pk., 6211 So. Western, PR 8-5875

Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais atdara nuo 12 iki 5.

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE SAVO NAMO INSULACIJOS PROBLEMAS

Dabar yra laikas tinkamai įrengti savo namą vasarai ir žiemai.

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams materialų.

CARR-MOODY LUMBER COMPANY
3039 SO. HALSTED STREET — TEL.: VICTORY 2-1272

STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI

Mes mokame **4 3/4%** ant visų sutaupų per annum

MIDLAND SAVINGS

4040 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632 Telephone CL 4-4470 August Saldukas Chairman of the Board

Federalinės vyriausybės apdraudus įstaigoje visos taupymo sąskaitos apdraustos iki \$15,000.00

MARQUETTE PARK - AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINĖJE
80 MILIJONŲ PERSOKUSI BENDROVĖ

CHICAGO SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

6245 SO. WESTERN AVE. CHICAGO, ILL. 60636 GR 6-7575

CHICAGO SAVINGS AND LOAN BENDROVĖ, viena tarp žymiausių krašto finansinių įstaigų, aptarnauja šios apylinkės gyventojus pavyzdinčiai, saugiai ir pelningai jau virš 43 metus, visada prisilaikydama saugumo ir išmokėdama, palyginamai, aukštą dividendą. Per paskutinius 10 metų Chicago Savings išmokėjo savo taupytojams virš 14 milijonų dolerių dividendų.

Chicago Taupymo Bendrovė stengiasi būti stipri finansškai ir teikti pačius geriausius patarnavimus savo taupymo ir skolinimo nariams.

Mes bendradarbiaujame su vietinėmis lietuvių organizacijomis, noriai prisidedami darbais ir finansais, kad galėtumėte pasiekti geresnių gyvenimo sąlygų. Kviečiame visus taupymo ir paskotų reikalais kreiptis į Chicago Taupymo ir Skolinimo Bendrovę išaugusią iki \$84.000.000 turto įstaigą.

CHICAGO SAVINGS BENDROVĖ kviečia visus lietuvius, ypatingai tuos, kurie dar nesate apkanę mūsų 84 milijonų dolerių finansinės įstaigos, vienos įdomiausių visoje Chicagoje.

Atsilankę pamatysite gėlėmis išpuoštą pirmą įstaigos aukštą, Laimės Saitinėli — Wishing Well, per kurį surenkama ir išdalinama kasmet įvairioms labdarinėms įstaigoms apie \$1.200.000. Pamatysite plačią žinomą didelį Chicago Savings Prezidentinį kambarį, kuriame yra vietos 260 asmenų ir kuris veitui duodamas organizacijų susirinkimams. Susirinkusiems veitui jame teikiama kava. Šis kambarys yra išpuoštą dideliais Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentų paveikslais ir trumpomis jų gyvenimo žiniomis. Pamatysite įvairių rinkinių

ETAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS:

- Insured Family Savings
- College Bonus Savings
- Christmas Club Savings
- Vacation Club Savings
- Home Mortgage Loans
- Home Improvement Loans
- All Types of Insurance
- Sell and redeem U. S. Bonds
- Safety Deposit Boxes
- Free Community Rooms for your organization meetings. (Free Coffee)
- Cash checks and pay all family bills with our special money

4 3/4% METAMS VISUOSE TAUPYMO SKYRIUOSE

Infirmitė, kai sutaupsite mokslui reikalingus pinigus. Galite pradėti \$2.50, \$5.00, \$10.00 arba net \$25.00 sumomis i mėnesį. Kai padėsite 200 kartų po \$25.00, tai susidarys reikalinga suma. Tokiu būdu bus užtikrintas jaunimui reikalingas mokslas. Vaikams bus lengvesnė ir gražesnė ateitis, o tėvams ramesnė sąžinė. (Šio mokslo taupymo skyrius bereikia sumaišyti su dabar garsinamu Certificatų taupymo skyriumi.)

Valdyba, direktoriai ir visi tarnautojai Jūsų lauksime.

JOHN PAKEL Sr., Prezidentas

MONDAY	12:00 P.M. — 6:00 P.M.
TUESDAY	9:00 A.M. — 4:00 P.M.
WEDNESDAY	Closed All Day
THURSDAY	9:00 A.M. — 8:00 P.M.
FRIDAY	9:00 A.M. — 8:00 P.M.
SATURDAY	9:00 A.M. — 12:30 P.M.

VL. BAKONAS

LIETUVIS ATSTOVAUJA AUSTRALIJAI TARPTAUTINĖJE MENO PARODOJE

Leonas Urbonas tarpe 30 dailininkų,
kurie atstovauja trylikai kraštų

Savaigaliaudamas dykumose, kaip ir visada — siomis dinomis užsukau Palm Springs kurorto meno galerijon "The Gallery", kurioje nuolat būna dailės meno paroda. Čia būna išstatyta žymesnių ar ir mažiau žinomų amerikiečių bei užsieniečių dailininkų darbų, kurie susilaukia nemažai pirkėjų. Palm Springs yra Amerikos turtuolių ir Hollywoodo žvaigždžių kurortas — gera "rinka" meno darbams, kurių čia yra daug ir parduodama nemažai.

Šį kartą lankydamas "The Gallery" buvau maloniai nustebintas, kai išstatytųjų darbų autorių sąrašė užtikau lietuvių dailininko Leono Urbono pavardę. Jo atstovaujamas kraštas — Australija. Parodoje išstatyta vienas Leonas Urbono paveikslas, kurio pavadinimas lietuviškai "Tikuma", angliškai "Fete". Atrodo, kad lietuviškas pavadinimas bus parašytas klaidingai, turėtų būti "Tykuma". Kreipiausi dėl to į parodos vedėją — meno koordinatorę ponią Margot Schiffman, bet ji dėl lietuviško užrašo negalėjo duoti jokio paaiškinimo, gi man pasiūlė lietuvišką užrašą pataisyti — jei aš manau, kad yra klaida. Vis dėl to nesiečiau daryti pataisos, nes ką gi žinau — menininką kartais negali suvaikyti ne tik spalvose, bet ir žodžiuose... Taip ir liko "Tikuma".

Besikalbėdamas su ponija Schiffman, paklausiau kokie autoriai į šią parodą, kuri publikai pristatoma "trisdešimt penkių" vardu (The Thirty-Five) galėjo patekti, kokios sąlygos? Ponia Schiffman atsakė labai trumpai: "...dailininkas, norėdamas

patekti šios galerijos parodon — turi būti geras dailininkas. Leonas Urbonas yra geras dailininkas...". Besiteiraujant, kaip jis buvo "atrastas", ponija Schiffman paaiškino, kad Clevelando vienoje meno mėgėjų šeimoje yra pora L. Urbono darbų — jis ten ir buvęs "atrastas". L. Urbonas gyvena Australijoje, iš kur jis šiai parodai atsiuntė 6 darbus, kurių išskabinta vienas.

Prieš parodos atidarymą (spalio 1 d.) vietos spaudoje parodos dalyviams — dailininkams buvo pašvesta daug vietos, o taip pat jie, kiekvienas paskirai, plačiai aprašomi parodos leidinyje "The Thirty Five". Žurnale "Palm Springs Life", vietos laikraštyje "The Desert Sun" ir parodos leidinyje apie L. Urboną pasakyta, kad jis lietuviškas, mokslus ėjęs Vokietijoje, natūralizuotas Australijos pilietis.

Ponia M. Schiffman man įdėvė visą spaudą, kurioje buvo garsinama ši paroda ir kurioje buvo rašoma apie L. Urboną — jam persiųsti. Mielai tos pareigos pasiėmiau (nors L. Urbono nepažįstu), juo labiau, kad ir ponija Schiffman nuo savęs parašė kelis žodžius (lyg jie būtų labai geri pažįstami ar bičiuliai: ji pradėjo tik jo vardu Leonas ir užbaigė irgi tik savo vardu Margot — visai nenaudodama pavardžių).

Šioje parodoje iš viso dalyvauja 30 dailininkų iš 13 kraštų: Meksikos, Izraelio, Ispanijos, Olandijos, Urugvajaus, Šveicarijos, Peru, Portugalijos, Čilii, Australijos, Prancūzijos, Amerikos ir Lenkijos. Tie 30 dailininkų yra išstatę 64 darbus, kurių pats brangiausias — (12,500

dolerių) yra Ispanijos dailininko Salvador Dali paveikslas "Žvejų išvykimas". Kitas, jau žymiai pigesnis, yra Izraelio dailininko Reuven Rubin paveikslas "Gailėjės žvejų šeima", kaina: 5,000 dolerių. Nemažai paveikslų po 1,000 dol. ar kiek daugiau. Daugumas — sukasi apie 500 dol. iki pigiausių po 90 dol.

Leono Urbono išskabinto paveikslas kaina 425 doleriai.

Ši paroda baigiasi spalio 25 d.

Komunistų melai

Noriu atsakyti į komunistų melus paskelbtus jų laikraštyje "Gimtasis kraštas". Rašo apie Madestą Aleknavičių. Aš Aleknavičių gerai pažįstu, nes buvome vieno kaimo gyventojai. Madestas tarnavo caro armijoje ir vėliau perėjo į lenkų armiją. Ten vedė lenkę ir apie 1922 metus grįžo į Lietuvą. Jo vyriausias sūnus turėjo apie 15-16 metų. Buvo tinginys, melagris ir bendrai nepatikimas vaikas. Jis nieko nedirbo, bet lipindavo ant stulpų komunistinį šlamstą ir kaip kur iškdavo raudonus skurlius. Jo tėvas Madestas taip pat buvo tinginys ir bronkiežis. Žmona Anna buvo suponėjusi.

Kitas komunistinis "didvyris" buvo Mykolas Vadeika. Jis buvo didelis bažnyčios žmogus. Nesdavo tarčių ir bažnytines vėliavas. Turėjo 16 hektarų geros žemės, bet jis ir jo sūnus Viktoras buvo dideli tinginiai. Savo klojime laikydavo rusų belaisvius ir komunistus. Jo klojime buvo nušauti 2 Lietuvos policininkai. Tame jo klojime buvo padarytas bunkeris ir ten ilgą laiką slėpėsi rusas Glasovas Saffenko ir Tamulevičius. Jie ten turėjo karinės medžiagos ir slaptą radijo priimtuvą. Per susišaudymą klojimas buvo padegtas. Išbėgę slapukai Vadeikos lauke visi buvo nušauti. Vadeika su sūnumi buvo suimti, Alytuje nuteisti ir sušaudyti.

Madesto Aleknavičiaus sūnus Stasys laikraštyje visko prirašė. Kas nežino, gali ir patikėti. Bet iš tikro tas viskas yra melas ir komunistinė propaganda.

S. Aleknavičius rašo, kad Vardėčio miške yra buvę daug vilkų, kurie sudrasę kokią tai senutę. Iš tikro čia jokių vilkų nebuvo. Ten buvo rastas negyvas senukas Aliukonis. Tai buvo ne vilkų darbas, bet jį su kirviu užmušė jo anikas Juozas Aliukonis. Užmušė už tai, kad jam neuzrašė šavo turto. J. Aliukonis buvo tos pat komunistų gaujos dalyvis. Jis buvo nuteistas ligi komunistai jį paleido kaip buvusį politinį kalinį.

Stasys paleičia ir mane. Sako,

kad aš vienoj vietoj slubčiodamas įėjau į kambarį. Slubas aš niekad nebuvau. Toliau sako, kad pas mane atvažiuodavęs nuovados viršininkas Remeika. Tai ne Remeika, bet A. Laurinaitis, kuris buvo medžiotojas, kaip ir aš. Jis atvažiuodavo kartu pamedžioti. Žinoma, komunistams policija ir šauliai buvo baisūs žmonės.

Toliau rašo, kad valdžia man mokėjo po 100 litų pensijos už mano rašumą. Ne po 100, bet po 127 litus, ir ne už rašumą, bet už kitus sužeidimus.

Vėl rašo, kad buvęs Remeikičienės bernas Julius Vaitkevičius. Tai ne Vaitkevičius, bet Pinkevičius. Jis dabar gyvena Amerikoje, tame pačiame mies-

te kur ir aš. Jei nori, tai ir jo adresą galiu atsiųsti. Gal dar turitė neužbaigtų reikalų prieš buvusią Lietuvos valdžią.

S. Aleknavičius apie viską rašo, bet pamiršo parašyti kas atsitiko su Adolfu Aleknavičium. O buvo taip: ant stiebo buvo iškalta Lietuvos trispalvė vėliava. Adolfas griebė už stiebo ir norėjo vėliavą nutraukti. Iš po stiebo sprogo kažkieno padėta granatą ir viršininką Adolfą užmušė vietoje.

Stasys Aleknavičius visko prirašė, bet tie jo rašiniai, tai grynus melų kratynys. Stasys tik raudoniems skarmalams į medžius kabinti, bet ne rašymui. Jo bendradarbiai, kaip: Vadeikos, Aleknavičius, Tamulevičius,

Bilinskas, Savyenko, Ramaška ir kiti už savo darbelius jau senai gavo atpildą. Stasiukui liko neatlyginta tik dėl to, kad jis dar buvo permažas.

S. Aleknavičius turėtų atsiminti, kaip aš, 10 mėn. iskanintis komunistų kalėjime, karui prasidėjus sugrįžau. Tada jie visi pas mane ėjo, rankas bučiavo ir prašė dovanoti. Nenorėjau jiems, kad ir maskoliams patsidavusiems, gulo. Visiems dovanojau.

Gaila, kad ten jūs negaunate mano parašytos atsiminimų knygos "Mes nešėme laisvę". Ten rastumėte aprašytus visus jūsų darbelius. Jei kas neaišku, gali dar rašyti, o aš parašysiu paaiškinimus. Pleškevičius

highest rates in our history

4 ³/₄ %

per annum, current rate
Paid Quarterly

Earn the highest passbook rate in our history, paid quarterly. Earnings at our current rate of 4 3/4% per annum, compounded quarterly, are equal to an average annual rate of 4.83%. Are you now receiving earnings on your savings four times a year? Your passbook savings account has no time or minimum requirement. You may add any amount at any time.

5 ¹/₄ %

6 month certificates.

Savings Certificates are issued in minimum amounts of \$10,000 and larger amounts in \$1000 multiples.

Safety for savings and financial strength are a tradition at Standard Federal Savings.

Passbook Savings in by the 10th of the Month Earn from the 1st.

Assets over \$120,000,000

STANDARD FEDERAL SAVINGS

4192 Archer Avenue • Chicago, Illinois 60632 • Phone VI 7-1141

HOURS:
Monday 9:00 to 8:00 P.M.
Tuesday 9:00 to 4:00 P.M.
Closed Wednesday
Thursday 9:00 to 8:00 P.M.
Friday 9:00 to 4:00 P.M.
Saturday 9:00 A.M. to 12 Noon

HARRY SEIGAN

KVIEČIA VYRUS IR JAUNUOLIUS ATVYKTI IR ĮSITIKINTI KOKS DIDŽIULIS YRA PASIRINKIMAS RŪBŲ RUDENS IR ŽIEMOS SEZONUI, GERIAUSIŲ FIRMŲ IR NAUJAUSIOS M A D O Š.

BOTANY "500" KOSTIUMAI su 2 por. kelnų \$95.00
ir aukščiau
BOTANY "500" PALTAI \$97.50
ir aukščiau
GROSHIRE KOSTIUMAI su 2 porom kelnų \$130.00

Tai yra tik keletas pavyzdžių, kuriuos rasite mūsų krautuvėje. Švarkų (Jackets) toks didelis pasirinkimas, apie kokį jūs negalėjote nei įsivaizduoti. Turite patys atvykti ir įsitikinti, kad čia galite apsiręngti nuo galvos iki kojų.

ATVYKĖ
TIKRAI
BŪSITE
PATENKINTI.

KALBAME LIETUVIŠKAI

Mūsų siuvėjai čia pat vietoje jums primieruos ir pritaikins ir nieko už pritaikymą nereikės mokėti.

SEIGAN

VYRŲ IR BERNIUKŲ KRAUTUVĖ
4640 South Ashland Avenue. Tel. YA 7-1272

Atidara vakarais: pirmad., ketvirtad., o kitomis dienomis iki 6-tos valandos vakaro.

Sekmadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. popiet.

Visos berniukų aprangos gaunamos įskaitant stambius (husky)

INVEST IN UNIVEST

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

Nuo spalio 1 dienos mokame

4 ³/₄ %

metinius dividendus investavimo sąskaitoms

Terminuoti santaupy lakšteliai (certificates) neša 5 1/4%.

UNIVERSAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
1800 S. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILL.
Phone HAymarket 1-3070

Visos sąskaitos iki \$15,000.00 apdraustos JAV vyriausybės agentūroje.

* Universal Investment Share Account

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc. 1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	
In Chicago \$16.00 per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per 3 months. In other USA localities and Canada \$14 per year, \$7.50 per six months, \$4.00 per three months.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestčiuose	Naujienos eina kasdien, išskyrus
metams \$16.00	sekmadienius, nuo
pusei metų \$8.50	9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.
trims mėnesiams \$4.50	
vienam mėnesiui \$1.50	

NAUJINIŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

LIETUVA TURĖS BŪTI LAISVA, — SAKO POVILAS P. DARGIS

Paminėjo Amerikos Lietuvy darbų kovoje už Lietuvos nepriklausomybę

Povilas Dargis

Hamiltono 72 SLA kp., minėdama seniausius ir stipriausius Amerikos lietuvių organizacijas sukaktį, suruošė dideles iškilmes, į kurias buvo pakviestas SLA prezidentas Povilas P. Dargis. SLA prezidentas Dargis pasakė įdomią kalbą, kurią čia ištiesai ir spausdiname. Štai Dargio žodžiai:

Sveikinu jus, atsilankiusius į šias iškilmes, kurias suruošė ši SLA 72 Hamiltono kuopa, jos veikėjai ir nariai.

Šiandien susirinkome paminėti sukaktį mūsų organizacijos, gimusios prieš 80 metų. Nedarysiu didelio šuolio į praeitį, kaip sukaktį minėjimo atvejais yra įprasta, tačiau negaliu nutylėti nepaminėjęs bent svarbesnių darbų, kuriuos susivienijimas yra atlikęs, ypač, kada mūsų organizacijos veikla yra tapmariai susijusi su lietuvių tautos kova už savo laisvę. Dabar, kai tik artinasi Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 50 metų sukaktis, visai tiktai bent trumpai prisiminti, ką atliko Amerikos lietuvių kovojant tautai už savo teises ir siekiant laisvės.

Iš istorijos visi žinome, kad Lietuvos priešpados ir sutėmų metai buvo ilgi ir sunkūs. Visas tas laikotarpis nežymetas kovomis, sukilimais, kančiomis, persekiojimais, tremimais... Toji sunkių vargų gaidynė prasidėjo 18-to šimtmečio pabaigoje kada palaidojome savo seną valstybę. Laisvę atgavome 1918 metais, kai vasario 16 dieną Vilniuje Lietuvos Taryba paskelbė nepriklausomybę ir valstybės atstatymo aktą. Tai buvo mūsų tautos vienas didžiausių laimėjimų, pasukęs Lietuvos likimą, jos vis istoriją nauju keliu.

Reikia tikėtis, jog jie nebandys peržengti konstitucijos nustatytą laisvei ribų. Vadinasi, nebandys, patys besinaudodami laisve, pažeisti kitų laisvę ir sukelti riaušes.

Caristinės priešpados gaidynė formavosi mūsų tautinis atgimimas ir judėjimas. To judėjimo pagrindą sudarė tauta, esanti pavergtoje žemėje, savame krašte ir tiesioginiai kenčiantieji okupacijai Rusijos priešpadoje. Tačiau didelė tautos dalis kovojo ir už Lietuvos sienų. Tai buvo tie patys Lietuvos vaikai, kuriuos nepakenčiamas gyvenimas nubloškė į svetimus kraštus. Tame tamsiame 19-to šimtmečio laikotarpyje, ypač antrojo to šimtmečio pusėje, prasidėjo didesnė lietuvių emigracija į Ameriką ir kitus kraštus. Baudžiavos panaikinimas leido lietuviams atsipalaiduoti nuo dvaro žemės, gauti nuosavybę ir savarankiškiau ūkiškai tvarkytis. Kartu pasklido žinios apie gerą gyvenimą Amerikoje. Visa tai paragino lietuvius išeiti laimės kituose kraštuose, daugiau — Amerikoje. Išvykimas iš Lietuvos į Ameriką pradėjo kiekvienais metais augti. Tikslų žinių neturime, kiek lietuvių atvyko į Ameriką, bet prieš pirmąjį pasaulinį karą jau veik kiekviena šeima Lietuvoje turėjo savo giminių Amerikoje. Reikia manyti, jog jų Amerikoje jau buvo žymus skaičius. Manoma, kad tada Amerikoje galėjo būti 800,000 lietuvių. Kiti, su čia gimusia, lietuvių priskaitė iki milijono, vadinasi, gana didelė ir žymi tautos dalis.

Tai, veik trečdalis mūsų tautos, išsikūrusios Amerikoje, negalėjo likti nuožaliai lietuvių tautinio judėjimo. Čia atvykusieji steigė pašalines draugijas, pradėjo leisti knygeles, laikraščius, kūrė parapijas, kurios pradėjo buvo lenkų įtakoję. Bet lietuvių tautinis susipratimas pradėjo sparčiai kilti, kai čia atsirado pirmieji vadai. Ryškiausias jų yra aušrininkas Dr. Jonas Šliūpas. Į Ameriką jis atvyko 1884 metais, o jau sekančiais metais. Tai yra 1885 metais, jis išleido laikraštį "Lietuviškąjį Balsą". Jį leido 4 metus, keldamas lietuvių tautinį susipratimą ir ragindamas mūsų ateivius nesiglausti prie lenkų.

Dr. J. Šliūpas buvo laisvamani, tačiau jis lietuvių statė aukščiau už laisvamanybę. Tą matom iš jo patriotinės veiklos. Tas pats Šliūpas, lietuviškom parapijom steigti, 1889 metais pasikvietė iš Lietuvos į Ameriką kunigą Aleksandrą Burbą, didelį patriotą, karštą lietuvi. Čia atvykęs kunigas A. Burba taip pat tapo vienu ryškiausių Amerikos lietuvių švietėjų ir vadų.

Juodu abu, Šliūpas ir Burba, Amerikos lietuvių tautiniame atgimime, lietuviškame judėjime turėjo dideles reikšmes ir atliko vadovaujamojo vaidmenį. Steigdami lietuviškas parapijas ir statydami bažnyčias, jie atskyrė lietuvius nuo lenkų. Taip pat tada vyko įvairių parapijinių draugijų steigimas, tačiau jos neturėjo tautiško charakterio, daugiau joms rūpėjo pašalpiniai reikalai.

Apie Amerikos lietuvių didesnį organizuotumą ir reikalą turėti vieną tautišką susivienijimą dar 1883 metais rašė "Aušra". Dr. Jonas Šliūpas, Aušros, tautinio atgimimo laikraščio vienas redaktorių, atvykęs į Ameriką, šią idėją taip pat kėlė ir ėmėsi žygių jai realizuoti. Ir štai 1886 metais Dr. Jono Šliūpo ir kitų veikėjų pastangomis gimė pirmasis Susivienijimas Visų Lietuviškų Amerikoje. Tais pačiais metais atsirado ir kitas susivienijimas. Iš pastarojo, laiko eigoje, išsivystė du atskiri susivienijimai — tautiškas ir katalikų, vadinasi, 1886 metai yra abiejų susivienijimų gimimo metai.

Tautiškojo susivienijimo steigėjai ne tik manė per organizaciją šelpti narius, bet, anot SLA istorijos autoriaus Tomo Astrausko, per susivienijimą norėjo pakelti visą tautą aukščiau kultūroje, dorėje ir apšvietime, kad ją pastatytų greta su kitomis apšviestomis tautomis.

Skelbiant pirmąjį susivienijimo konstituciją, Lietuviškas Balsas 1886 metais rašė: "Kaip krikščionybės pradžioje krikščionys savo turtais atiduodavo visų naudai ir kaip jie gėdėdavosi liguistus, biednus ir našlaičius, taip šiandien mes, lietuvininkai, atiduodame tik menką savo turtų dalelę, rūpinamės gelbėti vienį kitami ir pakelti savo tautystę. Niekas neabejoja, kad jau seniai tokį susivienijimą steigti reikėjo, bet galėk Dieve, mes lietuvininkai nesupratome tokio darbo išnašumo. Dabar užtat atbaskime ir visi glauskimės į vieną kuopą, darykime vieną lietuvišką susivienijimą; nors tūli, norėdami lietuvininkus apgauti, stengėsi juos perskirti".

Tai, matome, kad steigiant susivienijimą, vadinasi, nuo pat pirmos šios organizacijos dienos, buvo numatyti du pagrindiniai tikslai, tai narių šalpa ir tautiškieji reikalai. Tai du kertiniai mūsų organizacijos akmenys, kuriais ir šiandien remiasi Susivienijimas Lietuvių Amerikoje.

Idomu bent trumpai pažiuurti, kaip reikėsi anais laikais toji tautiškoji susivienijimo veikla, koki darbai ir reikalai organizacijai rūpėjo. Susivienijimo trečiame seime, kuris įvyko 1888 metais Mahanoy City, Pa., delegatas iš Nanticoke, Pa., T. Butkevicius pasiūlė, kad susivienijimas įsteigtų nepajudinamą "skarabą", kuris, kasdien augdamas, didintųsi ir reikalui atsitikus būtų lietuvių pagalba. Tautiškoji Vilnių, narsiai žygiavo į rytus, 1662-3 m. žiemą, nors šalčiai ir daugybė sniego sunkino karo veiksmus, nors algos vis nebūvo laiku mokamos, prieita Maskvos valstybės giluma, jau ne taip toli buvo ir paties priešo sostinė. Bet Jonas Kazimieras staiga liepė grįžti atgal. Savo nesugebėjimu jis ne tik neišnaudojo laimėjimų vaisių, neišnaudojo užgundintos ir drausmingos kariuomenės pasiryžimo betgi tą pačią pražudė. Atsitraukimo žygius buvo katastrofiškus. Apylinkės karo nuniokotas, tiekimas nesutvarkytas, tad kareiviai kentėjo badą ir šaltį. Krito arkibai, mirė geriausi kariai. Jonas Kazimieras pats apie tai žmonai rašė 1663 m. kovo mėn.:

"Diena ir naktį reikėjo kovoti su šalčiu ir ledu, kuris buvo netvirtas ir lūžo, su badu ir tūkstančių arklių kritimu, nes frūko pašaro, o ir žmonės patys visai nusilpo valgydami tik... padvėsčius arklius. Visa tai truko 15 dienų ir vis dar nesibaigia, net mano paties ryšiai liko miške.

Kariuomenė traukėsi per Mohilevą, Minską. Karafius su jos likučiais 1663 m. gegužės mėn. pasiekė Vilnių.

Taip tad priešą sumušus, vėliau be

Vietname kovojusieji Amerikos kariai atostogas leidžia Australijoje. Sidneju atvykusius du karius pasitiko jauna australietė.

AR PAVYKS IŠKABINTI LITHUANIAN PLAZA MARQUETTE PARKE

Tur būt, daugelis iš mūsų žino, kad Marquette Parko didelė dalis yra Čikagos miesto savivaldybės pripažinta Lithuanian Plaza. Didžiausias tokio pripažinimo "kultūrininkas" ar tik nebus Chicago American redakcijos narys Stasys Pieža.

LB Marquette Parko apylinkės valdyba savo posėdžiuose svarstė, kokiū būdu tą pripažinimą būtų galima išgauti viešai: kad būtų iškabinta užrašai Lithuanian Plaza vardu.

Valdyba kreipėsi į L. Šimutį, prašydama pagalbos ir kartu siekdama sueiti į sąlytį su Lithuanian Plaza minties įgyvendintoju St Pieža. St. Pieža maloniai pritarė Lithuanian Plaza parašo iškabinti. Pasidžiaugę, jog atsiranda žmonių pradėdamųjų bandyti tokį reikalą judinti. Paziūrėję visapusišką paramą. Žadėjo sukviesti reikalingus asmenis ir pradėti pasitarimus.

Pačiame seime priimtas siūlymas duoti aukas lietuvių bažnyčiom statyti. Kituose seimuose priimti nutarimai — išleisti vaikams elementorius, visuotinę istoriją ir kitus vadovėlius, steigti aukštesnes ir pradines mokyklas, paskelbti konkursą lietuviškai gramatikai parašyti, rinkti senovės lietuviškus raštus, tyrinėti kokios buvo senovės Lietuvos spalvos, atseit, kokia buvo vėliava. Tai švietimo ir kultūriniai reikalai. O štai politinės pastangos lietuvių tautos laisvės reikalais. 1894 metais devintasis seimas priėmė nutarimą paduoti šventajam tėvui protestą prieš rusų valdžios žiaurymes Kražiuose. Kitais metais dešimtas seimas nutarė kreiptis į carą lietuvių reikalais. (Bus daugiau)

mus, kokių kelių reikėtų eiti, kad Lithuanian Plaza neliktų tik popierinėj.

Be jokios abejonės, tokiam darbu įvykdyti bus reikalinga Marquette Parko ribose gyvenančių lietuvių moralinė parama. Kol kas dar nežinia, ar reikės rinkti parašus, gal reikės šaukti susirinkimą — svarbiu lietuvių pritarimas tokiam svarbiam reikalui.

Lithuanian Plaza iškabintiems taptų lyg ir simboliu Lietuvos kampeliu. Iš kitos pusės žiūrint, tai būtų didelis reprezentacinis laimėjimas Lietuvai ir lietuviams.

Šiandien dar per anksti spręsti, ar tai pavyks ar ne. St. Pieža galvoja, kad viskas daugiausia priklausys nuo lietuviškosios visuomenės reakcijos.

Pats susidomėjimas gali reikštis įvairiais būdais: pritariančiųjų pasisakymais lietuviškoje spaudoje, net ir amerikoniškoje, jeigu kas turėtų galimybės, taip pat, asmeniškai ryšiais su apylinkės ar net ir ne apylinkės įtakingais amerikonais, be to, ryšys su LB apylinkės valdyba laišku ar telefonu. Valdybos adresas: Jonas Vaičiūnas, 7221 So. Claremont Ave., Chicago, 60636, tel. WA 5-6979. V.

NESEKĖ IR AKIBROKSMAS

Žymus budistų vienuolis Vietnamo prarado veidą ir iš gėdos ryžosi susideginti. Jis apsiypylė gazolinu nuo galvosviršio iki šliučių ir išsitraukęs žiebtuvėlių brėžė sykį, brėžė kitą ir dar kitą, bet akmenėlis buvo sudilęs ir žiebtuvėlis neveikė...

Bėda su šių dienų žmoniškis yra ta, kad jie nori pasiekti pažadėtąją žemę visiškai nepereidami per dykras.

LIETUVA PRIEŠ 300 METŲ

Dr. V. Daugirdaitės-Sruogienės Lietuvos Istorija, VII dalis

18

Nežiūrint vidaus sąmyšių, maskoliai žingsnis po žingsnio buvo stumiami iš Lietuvos, jau ir pačiam karaliui partraukus čia su kariuomene. Pakartotinai bandant atsiimti Vilnių, 1661 m. gruodžio mėn. 4 d. jis atvaduotas. Pagarsėjęs žiaurumais maskolių komendantas kunigaikštis Miaseckoj, kuris be atodairios žudė mūsų žmones (nelaimingas aukas, net nėščias moteris kubliu už sunkauių užkabinęs korė) — tasai budelis buvo savų kareivių surištas ir išduotas mūšiskiams. Kunigaikštis Boguslovas Radvila Vilniaus atėmimą iš maskolių yra pats aprašęs savo lenkiškai rašytoje ir lotynų išsireikškimais perpintoje autobiografijoje:

"Die 2 Xbris (gruodžio 2 d.) liepė man karalius būti su juo in consilio (pasitarime). Nutarta pulti Vilniaus pilį. Die 2 Xbris liepė karalius man duoti visuotinio puolimo įsakymą, aš jam prieštaravau, nenorėdamas išeiti etmono Sapiegos, bet

ipso consentiente (jam sutikus) turėjau karaliaus valios klausyti. Gruodžio 3 d. labai blogai jaučiasi išsikusę koliai. To pat mėnesio 4 dieną Maskva, nelaukdama puolimo, surišo savo komendantą, o atdavusi pilį, atvedė savo vaivada kunigaikštį (Miaseckoj) apkaustyta. Patį Maskva pripažino, kad taip greitos ekspedcijos priežastis buvo mano žmonių atvykimas prie Vilniaus, nes mano atvykimo į Vilnių išvakarėse, eidamas nuo Verkų, savo žmones išrikiavau vienoje linijoje paliai kalnus ir kiekvienam iš dragūnų, raitelių, laisvų tarnų liepia uždegti po 8 laužus. Tada Maskva (maskoliai) iš pilies matė. Čia pat iš ryto, priešęs prie pilies, išstėsiu savo žmones į kuo ilgiausią eilę, ir ši karo gudrybė labai ir labiausiai man pavyko.

Die 10 Xbris (gruodžio 10 d.) tam kunigaikščiui paimtas kaklas (jis mirtinu nubaustas), dieną anksčiau karafius išvyko iš Vilniaus. Tą dieną daviau ir dovanojau jam dvi geriausias savo dragūnų vėliavas (dalinis)."

Betgi Vilniaus atdavimas nebuvo vieno Boguslovo Radvilos nuopelnas: jau 1660 m. jį apgulęs bandė paimti Mykolas

Pacas, o nepavykus jis ir vėliau spaudė rusus iš sostinės.

Boguslovas Radvila buvo Jonušo rokoštininko ir jo antrosios žmonos (Elzbietos Hohencolernaitės) Brandenburgo kunigaikštystės sūnus, gimęs 1620 m. Dancige. Vaikystę jis praleido daugiausia Vokietijoje, bet vėliau, atsidūręs dėdės Kristupo globoje, mokėsi pas kalvinus Kėdainiuose ir Vilniuje. Daug važinėjo po užsienius — Prancūziją, Olandiją, kariavo, net dalyvavo dvikovėse, mokėsi ir linksmiai laiką leido. Nenuoroma, jis buvo net patekęs į Paryžiaus kalėjimą — Bastiliją. Būdamas 15 m. amžiaus jau lydėjo etmoną Jonušo dukterį, jis sujungė savo rankose visų Biržų Radvilų linijos turtais ir dvarais. 1657 m. seimo amnestuotas už pasirašymą Kėdainių sutarties su švedais, jis buvo pakviestas administruoti atsisakyčius nuo Lenkijos Prūsus. Pasilaikęs didžiojo Lietuvos kunigaikščio žirginkno urėdą, jis taip pat atstovavo Lietuvai seimuose. Jis turėjo vienintelę dukterį Liudviką Karoliną.

O Lietuvos kariuomenė, atsiėmusi iš

maskolių Vilnių, narsiai žygiavo į rytus, 1662-3 m. žiemą, nors šalčiai ir daugybė sniego sunkino karo veiksmus, nors algos vis nebūvo laiku mokamos, prieita Maskvos valstybės giluma, jau ne taip toli buvo ir paties priešo sostinė. Bet Jonas Kazimieras staiga liepė grįžti atgal. Savo nesugebėjimu jis ne tik neišnaudojo laimėjimų vaisių, neišnaudojo užgundintos ir drausmingos kariuomenės pasiryžimo betgi tą pačią pražudė. Atsitraukimo žygius buvo katastrofiškus. Apylinkės karo nuniokotas, tiekimas nesutvarkytas, tad kareiviai kentėjo badą ir šaltį. Krito arkibai, mirė geriausi kariai. Jonas Kazimieras pats apie tai žmonai rašė 1663 m. kovo mėn.:

"Diena ir naktį reikėjo kovoti su šalčiu ir ledu, kuris buvo netvirtas ir lūžo, su badu ir tūkstančių arklių kritimu, nes frūko pašaro, o ir žmonės patys visai nusilpo valgydami tik... padvėsčius arklius. Visa tai truko 15 dienų ir vis dar nesibaigia, net mano paties ryšiai liko miške.

Kariuomenė traukėsi per Mohilevą, Minską. Karafius su jos likučiais 1663 m. gegužės mėn. pasiekė Vilnių.

Taip tad priešą sumušus, vėliau be

kautynių savo žemėje dėl vadovybės nepatvirtumo žuvo geriausi Lietuvos ir Lenkijos raiteliai, nemaža armija.

Vis dėlto sužeistais kariais invalidais ir tada rūpinatis. Lietuvos maršalas Aleksandras Veselaukas užrašė pusę savo Ballstogės dvarų nelaimingosioms karo aukoms išlaikyti.

Karui besibaigiant, 1667 m. mirė Povilas Sapiega.

O lenkai Ukrainoje dar nebuvo sustabdę kruvinos bylos su kazokais...

Pagaliau tas ilgas ir tiek privarginęs karas pasibaigė 1667 m. Andrusovo taika, nieko gera nedavusia Lietuvai. Maskva pasilaikė Smalenską su sritimi ir dalį Vitebsko žemės, visą kairįjį Dniepro krantą, net ir Kijevo miestą jau dešinėje pusėje.

Pabaiga

Skaitykite ir platinkite Dienraštį "NAUJIENAS" Jos visad rašo TEISYBE

DR. ANNA BALIUNAS

AKIU, ASU, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PProspect 8-3229
Rezid. telefonai: WAibrook 5-5076
Valandos kasdien nuo 10 iki 12 val. ir ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Trečiadienį. Kitu laiku susitarus.

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
4449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Prilima ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepiama, skambinti HU 8-3222

Tel.: PProspect 8-1717

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63RD STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3; vak. 7-9
Išrinkti antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadienį ir sekmadienį uždaroma.
Rez.: 3241 WEST 66th Place
Phone: RRepublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmad., ketvirtad. nuo 1-4 ir 7-9, antrad., penktadienį nuo 1-5, trečiadienį ir sekmadienį uždaroma.
Ofiso — HE 4-5758.

DR. M. BUDRYS

ALERGIJA
2751 WEST 51st STREET
Valandos: antradieniais, penktadieniais 2-9 v., seštadieniais 10-1 v. p. p. Ligoniai priimami pagal susitarimą.
Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN-EISINAS

AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-siliepiama, skambinti MI 3-0001.
Tel. ofiso: HE 4-1414, rez. RE 7-6967

DR. BR. GAIZIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Seštadieniais 1-4 val. p. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3944 WEST 69th STREET
OFISO VALANDOS:
kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val. Trečiadienį ir sekmadienį uždaryta.
Rezid. telefonai: PProspect 7-6000
Rezid. telefonai: GArden 3-2728

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS

CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmad., ketvirtad. 5-8 val. vak., antrad., penktad. 1-4 popiet.
Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Seštadienį nuo 9:00-2:00 p. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. ZIGMAS RUDAITIS

SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
Prieš Sv. Kryžiaus ligoninę
VAL.: pirm., antr., ketv., penkt., nuo 9 iki 11 v. ryto ir nuo 6-8 v. v. Seštadienį nuo 2-4. Trečiadieniais ir kitu laiku susitarus telefonu.
Telef. RRepublic 7-2290

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLES IR PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antrad. nuo 2-5 po pietų, ketvirtad. nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Rez. telefonai: PR 9-6730

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos 2-8 val. vak. Penktadienį 10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak. Sekmadieniais ir trečiadieniais uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2452 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
Dr. Tauras atostogauja iki š. m. spalio 23 d. Jį pavaduoja Dr. Valis-Labokas.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Prilima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HE 4-2123, jei neatsiliepiama, tai telef. GI 8-6195

Tel. Ofiso: 847-5800; rez. PR 6-4250

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampus Halsted ir 35-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Seštadieniais 1-4 p. p. Trečiadienį ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Baudai. Speciali pagalba kojomis (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8, Seštadieniais 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PProspect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.

4455 So. CALIFORNIA, YArds 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
VALANDOS: 1 val. p. p. iki 8 val. (trečiadienį uždaryta), seštad. 10 ryto iki 1 p. p.

Tel. 423-2660

DR. E. RINGUS

RENTGENOLOGAS
9760 S. KEDZIE AVE.
Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 8 v. r. iki 9 v. v. Trečiadienį ir sešt. 8 v. r. iki 3 v. popiet.

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Leidimai - pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WAibrook 5-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

GRADINSKAS

SPALVOTA TV

LAIKINAI
LABAI SUMAZINTA KAINA
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
Naujieji kasetiniai magnetofonai

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. — Seštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakaruiškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

LEO'S SINCLAIR SERVICE

Leonas Franckus, Sav.
Stabdžiai, sankabos, transmisijos (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing.
5759 So. WESTERN AVE.
Tel.: PR 8-9533

AUTOMOBILES—TRUCKS

Automobilai — Sunkvežimiai
KURIAM GALUI MOKĖTI DAUGIAU?
PIRKDAMI NAUJUS AR VARTOTUS AUTOMOBILIUS SUTAUPYKITE NUO \$500 IKI \$1,000.

BALZEKAS MOTOR SALES

"U'WILL LIKE US"
CHRYSLER • IMPERIAL
PLYMOUTH • VALIANT
4030 Archer VI 7-1515

PLEASE BE CAREFUL!

Skriaudos Kazimierinėse

Turėjau progos pasimatyti su Algiiu Regiu jo rezidencijoje Marquette Parke ir pasiūlyti apie Lietuvių Sv. Kazimiero kapinių dabartinę padėtį. Šiandien visiems lietuviams šis reikalas yra rūpinas ir aktualus. Algis Regis šiuo metu yra pirmininkas ir vadovauja Lietuvių Bendruomenės sukurtam specialiam komitetui apsaugoti pasauliečių teises lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse. Šio pasikalbėjimo išdavoje išryškėjo daugelis faktų ir daromų įvairių skriaudų lietuviams Kazimierinėse, kurių tik dalį dabar čia paminėsiu, nes tuo reikalu bus daugiau rašoma.

Amerikos lietuvių visuomenė per ilgus metus didžiavosi savomis Sv. Kazimiero kapinėmis, kuriose tautinėse ir religinėse tradicijose buvo laidojami brangūs šeimos ir visuomenės nusišelpę asmenys. Pamažu šiose kapinėse susitelkė skaitlinga Chicago lietuvių mirusiųjų bendruomenė. Nors šie skaitlingi tikstancijai mirusiųjų jau senai paliko mus, tačiau jie paliko gyvųjų paminklų užrašuose, artimųjų prisiminimuose, kurie nuolat dar buvo atnaujinami tradicinėse laidojimo iškilmėse. Šių lietuviškų kapinių steigėjai buvo prasmingai visą tai pramąte ir lietuvių Chicago visuomenėi užtektinai sutelkę vietos ištaisam šimtmečiui. Tačiau su didele širdgėla vėliausiu laiku teko įsitikinti, kad ši pasididžiavimo verta mirusiųjų ir gyvųjų šventovė tapo išplėta. Visa tai padarė ne kokie tikinčiųjų ar bažnyčios priešai, bet katalikų bažnyčios hierarchinė administracija Chicagoje. Dideliam lietuvių visuomenės nusteibimui vėliausia laidojimo praktika parodė, kad miręs šeimos ar visuomenės narys neleidžiamas būti palydėtas savųjų artimųjų prie laidojimo duobės, bet paliekamas darbininkų globai ir nuožūrai, kada tiks palaikojamas. Vėliau, kada atvyksta giminės ar artimieji, turi vargo surasti, kur jų artimas asmuo yra palaidotas ir širdyje pasilikti su nuolatiniu abejone jima ar tikrai toj vietoj ilsisi velionis. Tokia tvarka visiškai panaikina per daugelį metų įprastą lietuvių laidojimo apeigas, kaip duobės pašventinimą, bendrą maldą prie karsto, kunigo pamokslą, artimųjų atsiveikinimą ir t. t. Toks laidojimo būdas užtikrina, kad šioj vietoj, o ne kur kitur velionis yra palaidotas, o visi dalyviai visų tų apeigų liudininkai.

Vėliau, kuomet norima mirusioj vietą atžymėti paminklu susiduriama su tikrai biurokratiškais ir net drastiskais reikalavimais. Paminklą leidžiama statyti tik 4 sklypų savininkams, užrašai cenzūruojami ir įvairūs kitokie varginimai mirusių artimiesiems, kartais atrodo, neturi galo. Kaip pavyzdį tokios beatodairiškos cenzūros gali pavaizduoti sekantis įrašas ant paminklo, kuris, deja, liko neiškaltas kaipjo nefinkamas ir neleistas kapinėse:

„Is amžių glūdomos regiu aš kraštą, I kurj sugrįžti kilo man sparnai, Bet čia palikti teko tremties našta, Nes prasidėjo Viešpaties keliai.“
Pacitavęs šį eilėraščių Algis Regis paprasė paskelbti spaudoj, kad š. m. spalio mėn. 22 d. 2 val. po piet. Gage Park Fieldhouse salėje prie Western Ave ir 55 St., Chicagoje, yra šaukiamas susirinkimas į kurį yra kviečiama visa lietuvių visuomenė kuo skaitlingiausiai dalyvauti. L. B. Chicago Apygardos Komitetas apsaugojimui pasauliečių teisėms Liet. Sv. Kazimiero kapinėse duos pranešimą apie su-

sidėjusių padėtį ir netvarką Kazimierinėse. Ta pačia progą bus įsteigta Liet. Sv. Kazimiero kapinių sklypų savininkų draugija, kuri prisidės prie šio komiteto daromų pastangų apsaugojimui pasauliečių teisių kapinėse. Todėl esate prašomi atvykti visi sklypų savininkai ir dalyvauti savo teisėms apginti, o taip pat visa mūsų lietuviškoji visuomenė.

Po oficialios dalies ir trumpo pasirodymo vyko meninis pasirodymas: ukrainiečių jaunimo organizacijos Odumo styginis ansamblis, vadovaujamas muziko Anatolijaus Lappo, atliko ukrainiečių melodijų puynę. Pats orkestras susidėjo iš jaunų berniukų ir mergaičių. Publika (gaila nepersdaugausa jo buvo) taip buvo sužavėta šiuo koncertu, kad ilgai, ilgai plojo katutėmis ir bisu privertė dar porą dalykėlių pagroti.

Solistė Janina Šalnienė padainavo kelias daineles. Irenos Smieliauskienės išmokyti ir vad. tautinių šokių šokėjai pasoko Malūną, Audejėlę, Landytinį ir Klumpakojį. Klumpakojis buvo atliktas apsiavus žemaitiškomis klumpaitėmis. Šokius atliko pasigerėtinai ir publika katutėių ir jiems nepagailėjo.
Kas šį minėjimą rengė, ne su pasididžiavimu, Pagaliau ir nesvarbu kas jį surengė, svarbu, kad buvo viskas gražiai atlikta.
Slasys Juskėnas

ALGIRDAS BUDRECKAS

vo tautį ir pripažįstam Lietuvos okupaciją.
Po oficialios dalies ir trumpo pasirodymo vyko meninis pasirodymas: ukrainiečių jaunimo organizacijos Odumo styginis ansamblis, vadovaujamas muziko Anatolijaus Lappo, atliko ukrainiečių melodijų puynę. Pats orkestras susidėjo iš jaunų berniukų ir mergaičių. Publika (gaila nepersdaugausa jo buvo) taip buvo sužavėta šiuo koncertu, kad ilgai, ilgai plojo katutėmis ir bisu privertė dar porą dalykėlių pagroti.

VILNIAUS DIENOS MINĖJIMAS

Š. m. spalio mėn. 15 d. Jaunimo Centre įvyko Vilniaus Dienos minėjimas. 11 val. Jėzuitų bažnyčioje vyko pamaldos. Kunigas Kubilius pasakė tai dienai pritaikytą pamokslą.
Po pamaldų prie paminklo buvo atnešta 11 įvairių organizacijų vėliavų. Seštakauskas atidarė minėjimą ir pakvietė prof. Varną uždegti aukuro ugnį. Kazys Oželis ta progą pasakė trumpą kalbą, pabrėždamas Vilniaus reikšmę Lietuvai. Po kalbos lietuvių ir ukrainiečių atstovai bei atstovės padėjo prie paminklo gėlių vainikus.

Po šių trumpų ceremonijų visi buvo pakviesti Jaunimo Centro praplėtimui žemę pralasti. Čia kalbėjo jėzuitų provincolas Bruno Markaitis, aiškindamas Jaunimo Centro praplėtimo reikalą. Taip pat sveikino jėzuitus ir linkėjo jiems sėkmės gen. konsulas Petras Dauzvardis. Pašventino kunigas Abromaitis. O pradėjo žemę pamatams prakastie. konsulas Dauzvardis, kunigas Abromaitis, Bendruomenės vardu — Bronius Nainys, skautų — Viadas Vijeikis, Valerijonas Šimkus, ukrainietis Filijanovič, gen. Slasys Dirmantas ir kitai.

Po to visi buvo pakviesti į Jaunimo Centro didžiąją salę. Scena salėje papuosta vytimi. Gedimino kalnų ir Vilniaus herbu.
Valerijonas Šimkus, atidarė Vilniaus Dienos minėjimą, priminė, kad Vilniaus klausimas vis dar opus reikalas ir lenkai nuo savo pikty užmačių pasisavinti mūsų sostinę Vilnių neatsisako. Tad mūsų visų pareiga Vilniaus klausimu rūpintis ir Vilniaus dienas minėti.
I Garbės prezidiumą kviečiami: — Gen. konsulas Petrus Dauzvardis, ukrainiečių generolas Filijanovič, Jaunimo Centro direktorius kunigas Kubilius, Mažosios Lietuvos atstovas, kunigas Ansas Trakis, "Ramošė" atstovas Slasys Dirmantas. LAS — Kazys Oželis, Bendruomenės — St. Ingaunis, Savanorių — Kostas Petrauskas, ukrainiečių profesorius Antonovič ir paskaitininkas Julius Smetona.
Kviečiamas kalbėti ukrainiečių generolas Filijanovič. Filijanovič pirmiausia pranešė, kad ukrainiečių egzistencijos vyriausybės prezidentas įgaliavo jį įteikti Lietuvos generolui Stasiui Dirmantui ordinus, pavadintus Ukrainos laisvės žynius kovotojui Simano Petliūros kryžiais. Įteikęs paminėtims asmenims ordinus, pastebėjo, kad praeityje, dabartyje ir ateityje abi tautos saistė, saisto ir saistys draugiškumas ir dar labiau suglaudina abi tautas bendri priešai: Maskva ir lenkai. Čia pat dar priminė kad Vilniaus grobikas lenkas generolas Zeligovskis caristinėje Rusijos armijoje buvo jo pulko vadu. Po Vilniaus iš lietuvių išplėsimu jis Zeligovskiu pasakė, kad Zeligovskis džiugavo, kad Lenkija laisvę atgavo, o pats kitoms tautomis okupacijas neša. Zeligovskis atkirtęs: — Aš privalau vyriausio vado Pilsudskio įsakymą pildyti.
Baigdamas pasakė: Netiktė lenko gražia kalba, jis nuo klasos ir apgavystės neatsisakys...
Palaikydami su jais santykius, tuo pačiu išduodam sa-

ly draugija, kuri prisidės prie šio komiteto daromų pastangų apsaugojimui pasauliečių teisių kapinėse. Todėl esate prašomi atvykti visi sklypų savininkai ir dalyvauti savo teisėms apginti, o taip pat visa mūsų lietuviškoji visuomenė.

PRIE ŽMONOS GALIMA PIRPRASTI

Tai yra antrastė rašytojos Gražinos Opaitės-Boleckienės parašytu feljetonų rinkinio. 25 feljeonai vienoje knygoje, parašyti iš gyvenimo Nepriklausomaj Lietuvos, tremtyje ir emigracijoje. Gabi rašytojos plunksna linksmoj formoj vaizduoja painiausias padėtis.
Skaitai ir norisi daugiau skaityti. Rašytoja jau tris kartus lankėsi Europoje iš Brazilijos. Dalyvavo IV PAL Kongrese Argentinoje. Pirmoji vietoj telpa Išverstakailis, paskutinėje — Kongresas užia... Kongresas šoka. Jos kūriniais gėrėjos Lietuvos žini, Mūsų Lietuvos ir Argentinos Lietuvių Balso skaitytojai. Dabar 25 feljeonai telpa 64 puslapių leidinyje. A.L.B.

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANEŠIMAI

— Chicago Lietuvių Našlių ir Našliukų Draugiškas Klubas rengia metinį banketą, kuris įvyks spalio 22 d. Vakariene 4 val. p. p. Šokiams gros G. Joniko orkestras. Kas norėtų banketo bilietų, šaukite Fin. rast. Anna Condux tel. 581-4133. Ne vėliau kaip spalio 19 dieną po 6 val. vakaro. Lėjimas \$1.00. M. Urbelis, rast.

— Marquette Parko Namų Savininkų Organizacijos susirinkimas įvyks spalio 20 d., penktadienį, lietuvių bažnytinėje svetainėje, prie 68 ir Washenaw gatvių. Į susirinkimą atvyks svečias Algis Regis, kuris yra Sv. Kazimiero kapinių reikalams komisijos pirmininkas. Kas norite sužinoti, kokia dabar yra kapinių laidosimo padėtis — prašomi atsilankyti. Taip pat ir pasitarti, kaip reikala pagerinti. Išgarsite svarbių dalykų.
Anna Condux,
Marquette Parko Namų Savininkų Organizacijos finansų raštininkė.

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ

TURIME KOPLYCIAS VISOSE MIESTO DALYSE

L. BUKAUSKAS IR SŪNUS

10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: CCommodore 4-2228

BUTKUS - VASAITIS

1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone, OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

GEORGE F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

PETRAS BIELIUNAS

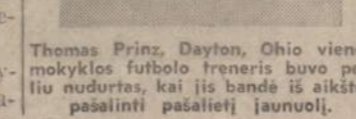
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LAWN FUNERAL HOME

Sigmund J. Sutkus
7909 STATE RD. OAK LAWN, ILL. Phone: 636-2320

Thomas Prinz, Dayton, Ohio vienos mokyklos futbolo treneris buvo peiliu nudurtas, kai jis bandė iš aikštės pašalinti pašaliečių jaunuolį.

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELINYČIA
GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksnumo arba liūdesio valandoje gražiausias gėles ir vainikas, antkapinių papuošimų ir sezoninės kapams gėles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

LOVEIKIS

Telegrama / Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Banquetams ir Pagrabams
3316 So. Halsted St. Yards 7-7308

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st STREET
Tel.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th AVE., CICERO
Tel.: TOWnhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6846 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

John F. Eudeikis
Laidotuvių Direktorius

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 — 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijų

L. BUKAUSKAS IR SŪNUS

10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: CCommodore 4-2228

BUTKUS - VASAITIS

1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone, OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

GEORGE F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA A

Jau sudaryta programa Tautinei šokių šventei

J. A. V. ir Kanados III-oje Tautinių šokių šventėje, kuri įvyks 1968 metais, liepos 7 d., Chicagoje, repertuare yra įtraukti šie šokiai:

Vyresniųjų grupės — Audejėlė, Blezdingėlė, Gyvataras, Malūnas, Subatėlė, Šustas.

Šie visi šokiai yra aprašyti "Mūsų šokiai" knygoje.

Aštuonytis, Jėvaro tiltas, Landytinis, Linelis, Kepurnė, Ketvirtainis (Kadrilis), Pakeltkojis, Sukčiūns.

Vaikams: Suktinis, Oziukai, Pas močiu- tę angau, Žvejų polka.

Pastarieji (11-ka šokių) — spausdinami atskirais sąsiuviniais ir užsiregistravusioms šokių grupėms bus išsiuntinėjami.

Lietuvių Tautinių Šokių Institutas

Matilda Barniškienė išskrenda

Čikagiečiams plačiai pažįstama Matilda Barniškienė, rugsėjo 21 dieną atskridusi į savo anūkę vestuves ir gražiai praleidusi vasaros atostogas, šio mėnesio pabaigoje, spalio 27 d., vėl išskrenda į Kaliforniją.

Jos anūkei, Susan Ardzek, spalio 1 dieną buvo suruoštos šiamis vestuvės. Buvo daug žmonių, iki 200. Jų tarpe buvo daug daktarų, gydytojų. Visi gražiai soko ir šuniai baliavojo. Dalyvavo Felix Ardzek, jo žmona Elaine, jų duk- tė Matilda Skukas ir jos šeima; Barniškių duklė Eleanor, josios vyras Danby; kita duklė Frances Flemming ir daugelis kitų giminių bei pažįstamų. Barniškienė su savo dukra Matilda buvo nuskrudusios į Connecticut, kur svečiavosi pas brolieneę Margaritą Kriauciūnienę.

Sugrįžusi į Chicago, ji dar kartą nori aplankyti savo pažįstamus bei draugus, atsisveičinti ir vėl išskristi į Kaliforniją. Visi linki jai laimingos kelionės. Kaimynai

Istorinės spalio datos

Sio spalio 17 d. sucina 190 metų, kai (1777 m. spalio 17 d.) įvyko vienas lemiančiųjų Revoliucijos karo mūšis, vadinamas Kova prie Saratogos, kur amerikiečiai sumušė britus ir privertė britų generolą Burgoyne pasiduoti.

Spalio 18 d. 1867 m. lyginai prieš 100 metų JAV valstybės sekretorius (William Henry

Seward už \$7,200,000 nupirko iš Rusijos Alaską.

Spalio 19 d. 1752 m. Benjaminas Franklinas po 6 metų bandymų įrodė, kad žaibas yra atmosferos elektra ir išrado perkūnargį namams nuo žaibų apsaugoti. Franklinas vėliau buvo Jungtinių Valstybių ambasadorius Prancūzijai.

CICERO

Namų savininkų susirinkimas įvyko spalio 10 d. Liberty svetainėje. Susirinkimą pravedė klubo pirmininkas J. F. Kimbarkas. Susirinkimas jokių ypatingų nutarimų nepadarė. Iškeltas sumanymas, kad reikia istatus išleisti anglų ir lietuvių kalbomis. Taip pat iš- keltas sumanymas, kad reikia turėti tam tikrą komisiją, kuri sektų miesto pareigūnų dar- bus, nes tas liečia ir namų sa- vininkus, kaip mokesčių mo- kėtojus. Viceprezidentas Nor- kus sako, kad reikia turėti specialistus, kurie kaip ku- riais reikalais duotų patari- mus. Kaip kas iš to šaiposi. Sekančiame, lapkričio 14 d. su- sirinkime p. Norkus pažadėjo siurprizą. Sekretoriaus na- riams išsiuntinėjama atviruke padaryta klaida. Jame rašo- ma, kad pusmetinis susirinki- mas įvyks gruodžio 12 d. Šis susirinkimas bus svarbus, nes jame bus daroma metinės veiklos apžvalga ir renkama nauja valdyba.

Vienas iš sentijų

Bridgeport

Pasimirę ilgametis biznie- rius Jurgis Jokubonis. Jis il- gus metus turėjo restoraną. Biznis jam gerai sekėsi. Savo klientus maitino labai geru maistu, gausiai ir nebrangiai. Pagaminą maistą dažnai pats patikrindavo. Labai mėgo arklivus, tai dažnai išvažiuo- davo ten laiko praleisti. Jam išvažiavus biznį tvarkydavo jo žmona su samdytais darbinin- kais.

Jo laidotuvės buvo kuklios. Buvo pagerbtas šautuvų šū- viais ir žmonai įteikta Ameri- kės vėliava. Po laidotuvių vi- si buvo pakviesti į namus. Jo žmonai ir giminiams reikiu gi- lią mano užuojautą.

Marcelė Tiškevičius

Naupenų administracija turi daug gražių ir nebrangių kny- gų, kurias galima tik už kelis centus įsigyti. Knyga yra ge- riausias žmogaus draugas, tad ir Tamsta įsigyk bent keletą to- kių draugų.

Episkopu kunigas Gerald McAllister sutuoks prezidento dukrą Lynda Johnson ir marijų kapitoną Charles Robb.

IŠ CHICAGO IR APYLINKIŲ

Ežerą galima teršti iki gruodžio 31

Illinojus senatas praeitą pir- madienį vinbalsiai priėmė sen. Gottehalgo bilių, panašų į tą, kurį gubernatorius Kerner ve- tavo rugsėjo 7 dieną. Senatas 52 balsais prieš 0 nutarė visiškai uždrausti teršti Michigan ežerą ir nustatė bausmės iki \$10,000 už kiekvieną įstaty- mui nusiakstamą dieną. Įsta- tymu pavedama viešųjų dar- bų departamentui ir sanitari- ų vandenį tarybai žiūrėti, kad iki 1968 metų gruodžio 31 dienos būtų baigta leisti į ežerą bet kokius naminius ar indu- strinius arba iš laivų teršalus. Taip pat senatas priėmė rezol- ucijas skatinant, kad būtų išleistas bendras federalinis įstatymas ežero švarai saugo- ti ir kad vidaus reik. dept. sek- retorius nuo 1968 m. gruo- džio 31 d. nebeprastų pramo- nei jokių leidimų savo atmatoms versti į ežerą.

Pirmosios trys bylos

Sanitarinis distrikas šių savaitę apskurdžia Circuit teismui Columbia jachtklubą, Sterling laboratorijas ir Stan- dard Screw kompaniją už lei- dimą į ežerą nevalytų atmatų. Distrikas jau nuo 1889 metų turįs teisę traukti teisman nu- sikaltėlius, bet tik dabar pir- mąjį kartą ta teise pasinaudo- jo. "Aš stebiuosi, ar mes tin- kamai savo pareigas atliko- me", prisipažino pats sanita- rinio distrikto prezidentas Egan. "Bet ateityje mes atlik- sime", jis pažadėjo.

Kaip atsirado mūsų mėnulis?

Chicago universitetas, tu- rintis vieno iš pačių geriausių JAV universitetų vardą, yra pasižymėjęs dar vienu dideliu moksliniu laimėjimu. Šio universiteto, Fermi instituto, Argonne nacional. laboratorijos ir Kalifornijos technologi- jos intituto mokslininkai su- galvojo ir padirbo tokį aparatą.

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

Here is Your opportunity to live and work in Beautiful Phoenix, Arizona. The following are permanent & immediate openings!

STRUCTURAL DESIGNERS DRAFTSMEN

Structural Designers and Draftsmen in Bridge Design and Right of Way Design.

Abstracting or Title Company Experience Desirable for R/W.

Please Request Application from PERSONNEL DIVISION ARIZONA HIGHWAY DEPT. 206 South 17th Avenue PHOENIX, ARIZONA

2 AUTO MECHANICS AND LUBRICATION MAN

G. M. experience preferred. Exceptional opportunity for right man. Fringe benefits. Good starting salary. Contact Mr. LEE.

EXECUTIVE AUTO LEASING
8130 N. Lincoln, Skokie. Tel. 583-6000

BUSINESS CHANCES Biznio Progros

MOBIL OIL CORP.

NOW AFFORDS YOU THE OPPORTUNITY FOR A STABLE & LUCRATIVE FUTURE!!

SERVICE STATIONS FOR LEASE

Rand-Dempster, Des Plaines, Main N. W. Highway, Barrington; Lake-Hawley, Mundelein, Madison and La Vergne, Chg.; Belmont - Narragan- sett, Chicago.

TRAINEES

Ambitious young men to stock and pack printed material. Learn Web offset from start to finish. Excellent opportunity for advancement. This is your chance to insure your future. Why not apply now?

Ask for FRANK BARTOSZEK 678-2935

KUKLA PRESS, INC.
3810 N. RIVER RD. SCHILLER PARK

TOOL ROOM MACHINIST ALL AROUND MAN

NO AGE LIMIT
Excellent working conditions. Full Benefits.

NORWOOD MARKING & EQUIPMENT CO.
30 N. BEACH LA GRANGE Shawmut Industrial Area 354-5814

GENERAL HELP — SPECIALLY PACKERS AND WRAPPERS \$1.60 PER HOUR.

Paid twice weekly. Apply ready to work at 6:30 A. M. WORKMAN FOR WORKMEN, INC. 40 So. CLINTON (Temporary service)

HELP WANTED — FEMALE Reikia Darbininkių

FITTER — SEWER

RETAIL EXPERIENCE ONLY

Excellent Working Conditions

Generously Discount.

Also Part Time

Fitter — Sewer Apply

BRAMSON'S, INC.
700 N. Michigan Ave.

REIKALINGA LAIMINGA MOTERIS

tvarkyti mūsų namus ir prižiūrėti 2 priešmokyklinio amžiaus vaikus. Iš- laikymas ir \$200 j mėnesį atlyginimas. North Sheridan apylinkėje.

761-7634

VALYTOJA

1 diena savaitėje, North Ave. ir Clark apylinkė. Gera transportacija. MI 2-2626 po 5 val. vak.

Savaitgaliais visą dieną.

RENTING IN GENERAL Nuomos

ISNUOMOJAMAS 3 KAMBARIŲ BUTAS su centraliniu šildymu bešmon- te, suaugusiems. Skambinti YA 7-6378

BIZNIERIAI KURIE GARSINASI "NAUJENOSE" — TURIGERIAUSIA PASISEKIMA BIZNYJE — TAD GARSINKIS IR TU.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAI

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTŲ PATARNAUJA — VISAI DRAUDIMO REIKALAI

BELL — REALTY
J. BACEVICIUS
6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • NOTARIATAS
• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI
• PAJAMŲ MOKESCIAI — INCOME TAX.

LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

KAZKAS NAUJA

7 KAMBARIŲ REZIDENCIJA. Apie 80 ir California. Midernūs įrengimai. Karpetai. Oro vėsinimas. Garažas. \$26,800.

5 KAMBARIŲ "GEORGIAN". 45 pėdų lotas. Garažas. Marquette Parke. \$16,850.

6 KAMB. MODERNUS "RANCH". Prieš pat parką. Pulkus bešmon- tas. Karpetai. Centralinis oro vė- sinimas. Salia 2 auto garažas. \$28,400.

8 KAMBARIŲ MŪRAS. Įrengtas sausas bešmon- tas, 2 vonios. 2 auto naujas garažas. 40 pėdų lo- tas. Apie 63 — California. \$39,500.

7 KAMBARIŲ SVEICARŲ REZI- DENCIJA. Įrengtas bešmon- tas, karpetai, 2 vonios, židinis. 3 auto mūro garažas. Virš 80 pėdų lotas. Mar- quette Parke. \$40,000.

SVARUS KAIP STIKLAS 4 BUTŲ mūras ir 2 auto mūro garažas. Nau- jas gazo šildymas. Nauja elektra, sto- gas, apsauga nuo potvynio. Marquette Parke. Liga vertia parduoti už \$43,000.

NAUJA, DIDELĖ MORINĖ auto tai- symo dirbtuvė su visais įrengimais. Parduos imokėjus apie \$30,000.

10 BUTŲ MŪRAS. Apie \$13,000 pajamų. 60 pėdų lotas. Marquette Parke. Imokėti apie \$26,000.

PAJAMŲ BUNGALOW. 6 ir 3 kambariai, \$80,000 pajamų ir liuk- sus butas. Artį Marquette Parko mokytis. \$20,500.

BIZNIO MŪRAS. 4 butai ir taver- na. Geros nuomos. Pelningas na- mas. Marquette Parke. \$30,000.

2 BUTŲ NAMAS, 5 - 4 kambariai, 36 pėdų lotas, garažas, Marquette Parke. \$24,000.

6% KAMBARIŲ MŪRAS — arti 71 ir Talman, puošnus ir moderniškas. \$21,750.

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

APDRAUDŲ AGENTŲ: namų, automobilių gyvybės, sveikatos ir biznio. Patogios išsimokė- jimo sąlygos.

J. BACEVICIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

S-T-R-E-T-C-H YOUR DOLLARS

Call: Frank Zapalis 3208 1/2 W. 95th St. GR 6-4339 GA 4-8654

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisyimas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: Rpublic 7-1941

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5990

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE. LA 3 - 8775
(Currency Exchange įstaigoj) Piguos automobilių draudimai.

VACYS CONSTRUCTION CO.

REZIDENCINIAI, KOMERCINIAI, MEDICINOS IR KITOKI PASTATAI

2457 West 69th Street
Tel. HE 4 - 7482

SIUNČIAMSI SIUNTINIAI į Lietuvą ir kitus kraštus.

DIDELIS PASIRINKIMAS MEDŽIAGŲ IR KITŲ PREKIŲ.

EXPRESS GIFT PARCEL SERVICE
3320 So. HALSTED ST. LA 3-2021

L. KAVALIAUSKIENĖ

Jeigu nori sužinoti nauja- sias ir tikriausias žinias, kas de- dāsi pasaulyje ir okupuotoje Lietuvoje — skaityk dienraštį "Naujienas".

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu naujus ir perstatu senus vi- su rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning ir naujus ir senus na- mus. Įrengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atlie- kamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokamai.

Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

Domas Žukauskas
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60609.
Tel.: VI 7 - 3447

A. ABALL ROOFING
Įkurta prieš 50 metų
Skambinkit
LA 1 - 6047 arba RO 2 - 8778

Pilnai apdrausta, darbas garantuotas. Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada.

A. ABALL ROOFING
Įkurta prieš 50 metų
VISOKIUS STOGUS, rinas ir nute- kamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus įdedame.

KAMINUS ISVALOME ir pataiso- me. Nudažome namus iš lauko ir at- liekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visas darbas garantuotas.

Skambinkit
LA 1 - 6047 arba RO 2 - 8778
Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada.
PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5 - 2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5 - 2737
3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. CA 5 - 1864

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pagaiduja- mų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

KREIPKITES į mūsų vienintelę Chicagoje lietuvių įstaiga, turinčią teisę SAVO VARDU siųsti siuntinius tiesiai iš Chicago į Lietuvą.

Vedėjai: E. ir V. ŽUKAUSKAI

Padidintas dividendas ant visų taupymo sąskaitų

4 3/4% **5 1/4%**

on savings accounts on investment bonus

NUO SAUSIO 1 D., 1967

Sąskaitos apdraustos iki \$15,000.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVE., CHICAGO, ILLINOIS 60632

MOVING APPRAUSTAS PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI

(Nauji dideli traktai - Naujais kraustyimo traktais)
Šių metų patirtimas - Piguos ir saugios patarnavimas

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 1/2, 69th Chicago 36, Ill. Tel. Northbrook 5-9209

Kino ir televizijos artistas Bob Hope, vienas seniausių "gėlės kū- dikių", užsėdėjo ilgų plaukų paruka, kad galėtų patraukti per dantį Kalifornijoje praplitusius hipus.